

INTERNATIONAAL Debatclubs

7

8

SOCIAAL Sexting

14

CULTUUR Graphic novels

16

Alma verdient jaarlijks 50.000 euro netto aan drank- en voedingautomaten, goed voor 6% van de totale omzet. Toch wil CEO Daniël Lips de strijd aangaan met frisdranken.

SIMON GRYMONPREZ EN JES MINIS

Drank- en snackautomaten zijn *big business*. Aan de KU Leuven mag studentenrestaurant Alma alle drank- en snackautomaten beheren en dat levert een flinke duit op: zo'n 50.000 euro. Die automaten zitten echter vol frisdranken en snacks, iets dat nu ook Alma dwarszit.

Die winst wordt gegenereerd uit 167 automaten in Leuven en 8 aan de Kulak. In een goeie 70% van die automaten zitten verschillende soorten frisdranken. 5% bestaat zelfs alleen maar uit snoepgoed-automaten.

Geen al te gezonde situatie, oordelen experts (zie pagina 12). Ook Alma-CEO Daniël Lips vindt dat de massale inname van suikers niet meer houdbaar is in de huidige samenleving. "De tijden evolueren. Suikers liggen nu, terecht, in de vuurlinie, ook in

de drankensector. Suiker is de witte dood. Daarmee komt het aanbod van frisdranken in het vizier."

"Ieder is echter een kind van z'n tijd," zegt Lips. "Er is een reden waarom *Veto* vandaag een artikel schrijft over frisdrankautomaten en niet drie jaar geleden."

Daarom wil Alma een extra inspanning doen. "Het is zeker de bedoeling iets te doen met het aanbod en ervoor te zorgen dat dat gezonder wordt. We zien ook een marktevolutie gebeuren, wat betreft gebruikspatroon. Water is in opmars en er is een verschuiving van de *regular* naar de *light* versies."

Hoewel Lips af wil van de ongezonde inhoud van de automaten, kan hij er niet om heen dat een substantieel deel van de omzet van de Alma afkomstig is van de automaten in de universiteitsgebouwen. "De opbrengst daarvan helpt om goedkope maaltijden aan

te bieden. Een soort subsidiëring naast de klassieke subsidiëring dus."

Toch gaat Lips de toekomst hoopvol tegemoet. "Vorig jaar daalde de algemene verkoop van frisdrank met 7%. In de eerste drie maanden van het jaar daalde, in vergelijking met dezelfde periode vorig jaar, de markt zelf met 10%. Wij volgen met ons beleid dus zeker een marktevolutie." Lips wil vooral gezondere producten. "Wat betreft frisdrank zullen de Alma-restaurants dus ook die trend volgen. We pakken frisdrank aan en bieden gezondere voeding of drank aan. Van snoepgoed afstappen en naar gezonde snacks gaan is ook een *must*."

"Ik vind dat Alma de plicht heeft om voor een stuk trendsetter te zijn," aldus Lips. "We zijn dat in het verleden te weinig geweest."

Lees verder op pagina 13

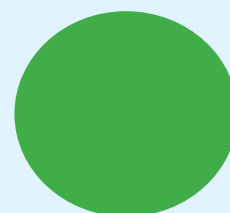
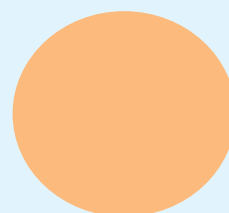
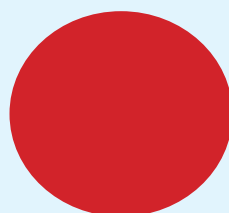

Tegen de Stroom in

Evaluatiereeks rectoraat (1): Onderwijsbeleid

Volgend jaar kiezen we opnieuw een rector. Maar hoe doet de huidige rectorale ploeg het? Tijd voor een grondige evaluatie. First up: Onderwijsbeleid.

p. 4-5

Opinie

Splinter

Armen en vreemden

Ik ben opgegroeid in een wijk vol mensen die armoede erfden of er door het noodlot in belandden. In een stad waar ouders hun kinderen gebieden: "Je mag niet met uitschot uit die wijk trouwen."

Het werd niet steeds luidop gezegd tegen ons, maar we voelden die uitsluiting wel.

Ik begrijp het. Wat ik heb gezien en meegemaakt in onze voornamelijk blanke "getto" lijkt surreëel. Drugs tierden er weeldig, criminele jongerenbendes werden gevormd achter de rug van onze ouders. Het waren vrienden van mij. Tegelijk wilde ik er niks mee te maken hebben. Ik nam amper vrienden mee naar huis uit mijn ASO-klas vol kinderen van respectabele ouders, omdat ik me schaamde. Ook al ben ik een volbloed Vlaming, ik voelde me nergens thuis.

De meeste mensen in onze wijk willen vooruit en blijven eraan werken. Zo werd er een buurtcomité opgericht, dat een buurthuis bouwde. Mensen bij elkaar brengen leek de oplossing om de wijk op te waarderen. Dat was ook zo.

Helaas waren er jongeren die het buurthuis in brand staken. Ze beschadigden en stalen wel vaker bij hun burens en daarbuiten. Waarom deden ze dat? Ik denk omdat velen zich onnuttig voelden en dat kwaad uithalen het gevoel geeft dat ze toch effect hebben op de wereld. Ik denk dat omdat ik zelf bijna die glijbaan was afgegaan.

Dat we effect kunnen hebben en dat iedereen gelijk is, was het theoretische mantra op school. Alleen werd er nooit verteld dat wij veel meer obstakels voor ons hadden liggen om succes te hebben, aanvaard te worden, ook door onze school. En dat wordt zelden erkend. Het is moeilijk om jezelf te waarderen als niemand het je voordoet. Vaak kunnen onze ouders dat ook niet.

Sommigen zitten nu in een cel, als crimineel of als verslaafde. Het is die realiteit die me doet beseffen dat wij, met de juiste cocktail aan omstandigheden, overtuigd hadden kunnen worden om voor IS te strijden. Bij de meesten bleef het bij puberstreken.

Dat is de reden waarom ik niet kan terugvallen op een racistisch discours. Omdat allochtonen, net zoals wij, er niet helemaal bijhoren. Wees dan maar eens kansarm én allochtoon. We worden bij voorbaat aan de kant gezet als nutteloos, minderwaardig of zelfs gevaarlijk. Maar wie ben jij om mij te beoordelen, op te geven of zelfs te verjagen zonder mijn realiteit te kennen? De wereld is oneerlijk en wij hebben weinig kapitaal om dat te overkomen. Of je legt je erbij neer (profiteur/verslaafde). Of je wordt er woedend van. Soms wordt die woede omgezet in verkeerde daden (crimineel). Anderen zetten die om in een succesvolle carrière (verkeerd bewijs van een werkend systeem).

Ik werk om te overleven en om te bewijzen dat ik geen uitschot ben. Velen in mijn wijk doen dat, alleen is niet iedereen er goed in. En die klasgenoten van mij, die staan ogenschijnlijk veel verder dan ik. Al werk ik minstens even hard. Om écht iets te kunnen maken van jezelf heb je kapitaal nodig en dat heb ik niet.

Gelukkig heb ik een cocktail aan omstandigheden gekregen die me nog niet deed verzuipen of afglijden. Om dan alleen verantwoordelijk gesteld te worden voor mislukking of succes, dat maakt mij kwaad. Niet iedereen valt in de gaten van onze maatschappij, maar iedereen kan er wel in verdwijnen. Sommigen worden in zo'n gat geboren. Er zijn niet veel plekken -misschien zelfs geen- waar kinderen uit een wijk zoals de onze hun verdriet en frustratie kwijt kunnen en begrip en waardering krijgen, noch hun ouders. Dat wordt nu nog afgebouwd en dat zal kwaad erger maken.

EVELYNE VAN HECKE

De Splinter bevat een persoonlijke mening. Ze bevat niet de mening van de redactie.

Cartoon van de week

Deze week werpt Pjotr Hubin een blik op de actualiteit.

Editoriaal

Iets met koe en horens

Een discussie over aanpak is niet slecht, maar verhelpt uiteindelijk geen enkel probleem.

"Wat een rotjob." Een anonieme, maar welgemeende uitspraak over de positie van vicerector Onderwijsbeleid (zie pagina 4-5). Dus even kaderen: de job die je verantwoordelijk stelt voor onderwijs aan de oudste en volgens velen beste universiteit van België wordt omschreven als rot.

De grond van de zaak is simpel. Faculteiten willen een zo gedecentraliseerd beleid als mogelijk. Logisch, dan kunnen ze hun ding blijven doen. Velen doen dat trouwens uitstekend, getuige de laatste publicatie van de QS-rankings.

Die aanpak aanpassen aan een centraal beleid doet velen steigeren. En terecht. Maar het beleid van de vicerector, zeker zoals dat door Didier Pollefeyt ingevuld wordt, kan niet omschreven worden als een centraal beleid. De hele onderwijsvisie streeft op bepaalde punten naar uniformiteit qua werkwijze, maar van een inhoudelijke invulling is er geen sprake.

Neem COBRA. Ok, elke faculteit moet gesprekken organiseren en daarover terugkoppelen. Die terugkoppeling gebeurt in eerste instantie naar hun eigen vergaderingen, de POCs. Het is daar dat problemen die geïdentificeerd werden tijdens de gesprekken, besproken worden. Het is ook daar dat

ze aangepakt kunnen en moeten worden.

Veel vicedecanen maken tegen ons opmerkingen over centralisme. Bezorgdheden over werklust en clustering zijn zeker terecht, maar uiteindelijk bespreekbaar op de Onderwijsraad. Spreken over centralisme is wat overdreven.

Maar eigenlijk boeit dat zelfs niet. Het kan goed zijn dat de vicerector te veeleisend is en dat de papierhoop te groot is. Ik stel voor dat de vicedecanen dat aankaarten en rechtzetten indien nodig.

De echt belangrijke discussie is hier ondergesneeuwd. Want op welk niveau beslissingen genomen worden is secundair aan de kwaliteit van die beslissingen. En temidden van al die opmerkingen over papierhopen en werkdruk. Temidden van de opmerkingen over te weinig discussie, te veel discussie valt het op dat vele dossiers blijven liggen.

Niet allemaal, welteverstaan. De hervorming van de lerarenopleiding is een grote stap vooruit. Als de opmerkingen uit COBRA opgevolgd worden, zal dat de kwaliteit ongetwijfeld doen stijgen. De nieuwe Toledopagina is volgens velen een stap vooruit. En ga zo maar door.

Toch zijn er nog heel wat lege dozen te bespeuren. Er zijn weinigen die de huidige indeling van het academiejaar verdedigen als optimaal of zelfs maar als pedagogisch verantwoord. Maar

voorstellen errond vinden nul animo. "Een spookdossier," zo vat iemand het samen. We laten de suboptimale situatie voortbestaan en schuiven het maar af op de zoveelste werkgroep.

Op een vraag over levenslang leren antwoordde één vicedecaan: "niet mee bezig." Een andere vicedecaan zei dat ze geen beleid rond werkstudenten hadden.

Activerend leren, de spil van het OASE-project, vindt weinig animo buiten faculteit Wetenschappen. 600 studenten in PDS naar een powerpoint laten kijken, lijkt dus voor sommigen... Goh, ik weet niet echt welke verklaring er voor is. Professor Decoster zei ooit in een van zijn lessen: "Ik snap niet waarom jullie nog naar de les komen?" Een goede lesgever nochtans, maar hij had en heeft gelijk. Zo veel studenten opeengepakt, dat is niet optimaal. Niet dat de meerwaarde ontbreekt, maar het kan en moet beter.

Laat de metadiscussie over het mogelijke overschot aan metabeslissingen maar varen. Er is nog genoeg werk aan de winkel.

RODERIK DE TURCK

Hoofdredacteur. Het editoriaal bevat een mening die gedragen wordt door de redactie.

Onderwijs

FEEST VOOR HET DENKEN

Maand van de filosofie doet ook Leuven aan

In Nederland is april de Maand van de Filosofie. In Leuven organiseren het Hoger Instituut van de Wijsbegeerte, 3OCC en STUK het Feest van de Filosofie. “Hier is het wel ernstiger,” klinkt het.

MARGOT DE BOECK

Op 26 maart liepen het STUK en de schouwburg van 3OCC vol voor een dag gevuld met filosofie. Dit jaar was het thema “de grens”, met lezingen van socioloog Frank Furedi, politicus en recent afgestudeerd filosoof Steven Vanackere en Nederlands politicus Paul Scheffer.

“Het thema kan op verschillende manieren geïnterpreteerd

worden,” licht Antoon Vandeveldde, voormalig decaan van het Hoger Instituut voor Wijsbegeerte, toe. “Het kan gaan over ethische grenzen en over staatsgrenzen. De thema’s van het Feest spreken verschillende soorten publiek aan.”

Libellelezers

Filosofie uit de ivoren toren halen is één van de doelstellingen van het Feest. Al is er een spanning tussen toegankelijkheid en het

voor iedereen uitdagend houden. “We proberen dat altijd zo evenwichtig mogelijk aan te pakken,” vertelt Fran Venken, die het Feest mee organiseert. “We zoeken sprekers met een academische achtergrond met boeken die in het Nederlands vertaald zijn en die je bij wijze van spreken in de Standaard Boekhandel kan vinden,” vertelt ze over de selectie van de sprekers.

Vandeveldde vindt dat de interesse voor filosofie bij het grote

publiek breder is dan je zou kunnen verwachten: “Vorige week werd ik geïnterviewd door Libelle. Ik vroeg nog of de lezers dan geïnteresseerd zijn in filosofie. Onze dames zijn

showgehalte. Wij proberen eenvoudig te brengen, hier is het dus wel wat ernstiger.”

Sinds de editie van 2013 is het feest definitief doorgebroken, al-

“Het probleem is dat veel grote filosofen zijn uitgestorven”

ANTOON VANDELDELDE,
PROFESSOR HIW

dol op filosofie, zeiden ze. Er is wel degelijk een constante vraag naar filosofische reflectie.”

Al vindt ook Vandeveldde het moeilijk om met filosofen een groot publiek naar het Feest te krijgen: “Je zou graag uitpakken met grote filosofen, maar het probleem is dat die voor een groot deel gestorven zijn.” Vandeveldde komt uit andere tijden: “Toen ik student was, kwamen filosofen als Bertrand Russell en Sartre dagelijks in de krant. Bekende filosofen met een algemene reflectie op de maatschappij worden weinig gestimuleerd door de manier waarop academische filosofie wordt onderwezen.”

Nederlands showgehalte

Voor het thema laten de filosofen zich inspireren door het Nederlandse initiatief de Maand van de Filosofie. Al zijn de verschillen tussen Nederland en België volgens Vandeveldde groot: “In Nederland heeft de Maand van de Filosofie meer een

duis Venken: “Toen hadden we een lezing van Giorgio Agamben en waren we volledig uitverkocht. Ook de samenwerking met STUK en 3OCC speelt een belangrijke rol om een breder publiek te bereiken.”

Filosofie zit niet alleen in Leuven in de lift. “De vraag naar filosofische reflectie neemt in andere kunsthuizen toe, ook in de Bozar en het Kaaithheater in Brussel worden steeds meer filosofische lezingen geprogrammeerd,” vertelt Vandeveldde.

Vaak zitten de thema’s van het Feest in de politieke filosofie. Of er ooit een Feest in het teken van de logica zal staan? Daarover is Vandeveldde maar matig enthousiast: “Misschien komt er wel eens een logische puzzel aan bod tijdens een kinderworkshop,” lacht hij. “We gaan voor thema’s met maatschappelijke relevantie, maar ik zou er niet tegen zijn iets uit de wetenschapsfilosofie of uit de klassieke filosofie te brengen.”

Socioloog Frank Furedi was de hoofdspreker en gaf een lezing over grenzen

FOTO Bavo Nys

Teach for Belgium strijdt tegen ongelijkheid in onderwijs

België is kampioen in sociale ongelijkheid in het onderwijs. Teach For Belgium pakt dat probleem aan en vormt universitaires om tot gemotiveerde leerkrachten voor “moeilijke” scholen.

HEIDI VAN ROMPUY

Jongeren die les volgen op een middelbare school met een lage sociaal-economische index, hebben in België op vijftienjarige leeftijd al een gemiddelde leerachterstand van drie jaar opgebouwd.

“Wij willen ervoor zorgen dat elk kind dezelfde kansen krijgt om zijn potentieel te ontwikkelen, onafhankelijk waar hij vandaan komt of op welke school hij zit,” vertelt Ariane Molderez, directrice van Teach For Belgium.

Om dat te realiseren rekruteert Teach For Belgium “inspirerende” deelnemers met een masterdiploma, die zich willen engageren om gedurende twee jaar les te geven in die scholen waar de nood het hoogst is. “We richten ons in de eerste plaats op mensen die niet specifiek leerkracht wilden worden,” legt Molderez uit. “Wij zijn geen lerarenopleiding, maar zijn eerder complementair.”

“Onze deelnemers blijven dan ook niet altijd in het onderwijs maar kunnen ook in de politiek of privésector belanden om daar projecten te starten,” vertelt ze.

Eenzaam beroep

Voor ze het werkveld worden ingestuurd, krijgen de geselecteerde kandidaten tijdens de zomer een opleiding van vijf weken. “De eerste twee weken krijg je een intensieve theoretische cursus,” vertelt deelnemer Karolien Nédée. “Daarna geef je drie weken les

op een *summer academy* voor Brusselse jongeren.”

Ondertussen geeft Nédée al bijna een jaar Nederlands op een Franstalige school in Molenbeek. “Het is zwaar, maar het is een fantastische ervaring. Dankzij het project word ik bovendien goed ondersteund. Leerkracht is best een eenzaam beroep. Eenmaal je voor de klas staat, is er niemand die je feedback geeft. Dat is soms moeilijk. Al blijft de samenwerking met de studenten het leerrijkst.”

Continuïteit

Volgens Pedro De Bruyckere, onderzoeker en docent aan de Arteveldehogeschool, staan onze scholen vandaag de dag voor stevige uitdagingen. “Enerzijds zijn we in België wereldkampioen in de invloed van sociale status op de schoolresultaten. Anderzijds stelt ook het feit dat de sterke diversiteit onder de leerlingen zich niet weerspiegelt in het leerkrachtenteam, ons voor een nieuwe situatie. De lerarenopleidingen proberen hier snel werk van te maken, maar zitten soms zelf nog in een zoekende fase.”

Organisaties zoals Teach For Belgium kunnen een meerwaarde bieden in dat verhaal, meent De Bruyckere, al zijn de resultaten van gelijkaardige buitenlandse projecten divers: “Er zijn schitterende resultaten, maar het zijn niet allemaal succesverhalen.”

Volgens De Bruyckere ligt de grootste uitdaging in het kanaliseren van het komen en

gaan aan leerkrachten: “Met zo’n project organiseer je potentieel op scholen een groot verloop van leerkrachten, terwijl een zekere vorm van continuïteit belangrijk is voor de leerling.”

Lerarenopleiding

Ondertussen hoopt Teach For Belgium naar de toekomst toe samen te werken met de bestaande lerarenopleidingen. “Er wordt nog te weinig gefocust op de noden van specifieke scholen,” legt Molderez uit. “Er zijn vandaag al veel fantastische leerkrachten, maar die worden nog te weinig ondersteund. Op dat vlak willen we bijdragen aan de verandering van het systeem.”

De KU Leuven heeft alvast enkele gesprekken gehad met Teach For Belgium over een eventuele samenwerking, zo vertelt Ka-

trien Luyten van de cel Lerarenopleiding: “Van een structureel engagement is op dit moment geen sprake, maar er is wel interesse om op individuele basis samen te werken. Het gaat dan bijvoorbeeld over het delen van expertise. De organisatie gaat ook contact opnemen met de faculteiten om zich voor te stellen.”

Een groot aantal van de deelnemers schrijft zich na hun opleiding bij Teach For Belgium nog in voor een lerarenopleiding. Ook daar wordt volgens Luyten nagedacht over een eventuele samenwerking: “We zouden willen kijken voor welke vakken de leraren eventueel een vrijstelling kunnen krijgen. Al is dat idee nog niet uitgewerkt.”

Meer informatie over het project vind je op www.teachforbelgium.org

“Leerkracht is een eenzaam beroep,” vindt Karolien Nédée, deelnemer Persfoto Teach For Belgium

EVALUATIEREEKS RECTORAAT (1)

“Wat een rotjob”

Kwaliteitszorg, oriëntering, lerarenopleiding en future self. Het Onderwijsbeleid van Didier Pollefeyt is ambitieus en dynamisch, al klagen sommigen over werkdruk en toenemende centralisatie.

TEKST Roderik De Turck en Simon Grymonprez
BEELD Persfoto

Uitgelichte thema's worden beoordeeld als:

SLECHT, MATIG of GOED

(Her)Oriëntering

Beter oriënteren en sneller opvolgen van studenten bij wie het fout loopt, het was en is voor bijna alle faculteiten een prioriteit. Om hieraan tegemoet te komen, zijn vanuit Onderwijsbeleid van de KU Leuven de oriënteringsproef en het oriënteringsplatform LUCI en de 30 procent CSE-maatregel gelanceerd. Volgend jaar schrijft elke opleiding een profiel uit en komt er een nieuwe database met overstapmogelijkheden.

In tegenstelling tot de SIMON-test van de UGent, geeft de vrijblijvende LUCI-proef geen antwoord over de richting die je moet studeren, maar peilt het naast je motivatie en studiemethode naar je capaciteiten voor universitaire studies. “De

proef heeft daarin een hoge graad van correctheid en is dus zeker een meerwaarde,” vindt Joris Gevaert, voorzitter van de Studentenraad KU Leuven (Stura).

Hoewel faculteiten de noodzaak van een betere oriëntering erkennen, is niet iedereen onverdeeld positief over de test. Niemand vindt de test slecht, maar of ze effectief bijdraagt tot een betere oriëntatie, is voor sommigen een vraagteken. Een stelling die volgens vicerector Pollefeyt weerlegd werd door het onderzoek van professor Lieve De Wachter, die de LUCI-test ontwikkelde. Bovendien moet oriëntering ook bevorderd worden door scherpere opleidingsprofielen (*zie verder*).

Naast de oriënteringsproef bestaat ook een oriënteringsplatform, waar faculteiten hun eigen aanvullingen op kunnen plaat-

sen. Ook de slaagcijfers per studierichting zijn hierin verwerkt. Goed, maar niet goed genoeg volgens Gevaert, die vindt dat de oriëntering al vroeger in het secundair aanbod moet komen. “We moeten naar een oriënteringstraject gaan waarbij leerlingen veel vroeger informatie krijgen over hun studiekeuze. Er is nog werk aan de winkel.”

De 30 procent CSE-regel stelt dat, als je voor minder dan 30 procent van je opgenomen slaagt in je eerste jaar, je automatisch in die opleiding één jaar niet meer mag studeren. De regel is er gekomen nadat een studie uitwees dat bijzonder weinig studenten met een lagere studie-efficiëntie hun diploma behaalden.

Net zoals velen staat ook Philippe Muchez, vicedecaan Onderwijs van de faculteit

Wetenschappen, achter de maatregel. “Met de regel hopen we dat studenten harder gaan studeren. Ten tweede moeten we studenten duidelijk maken wanneer de opleiding te moeilijk is.”

Ook de studenten staan achter de regel. “Onze aanpak is hierin beter dan andere universiteiten denk ik. Er is wel nood aan een bevraging om te controleren of er genoeg begeleiding is voor studenten die te kort schieten,” oordeelt Gevaert.

Onderwijsvisie

De onderwijsvisie van Pollefeyt is duidelijk. De dialoog rond onderwijs moet geherwaardeerd worden, mede door de organen zoals de Permanente Onderwijscommissies (POC's) verder te activeren. Daarrond wordt een nieuwe nota opgesteld die het werk en het profiel van de programmadirecteur (*verantwoordelijke per opleiding, red.*) moet waarborgen. Een continue dialoog hierin moet zorgen voor grote gedragenheid onder de faculteiten.

Uit die dialoog kunnen centrale begrippen als *future self*, het basisconcept van de onderwijsvisie, verder omlijnd worden. De *future self* “gaat over wie men wenst of gelooft te kunnen worden of wie men juist helemaal niet wil worden,” volgens het beleidsplan. Het is nu aan elke opleiding om werk te maken van een opleidings specifieke vertaling van die onderwijsvisie. Die moet dan per opleiding in een soort blauwdruk gegoten worden.

De meningen over de aanpak zijn verdeeld. De vele specifieke beleidspunten

zorgen voor een grote dynamiek. “Men wil echt wel véél realiseren en daarom gaat het soms snel,” vindt een vicedecaan.

Anderen gaan nog een stap verder. “Heel dat proces van die onderwijsvisie heeft iets kunstmatig en mechanisch. Het doet mij soms denken aan de vroegere vijfjarenplannen van de USSR. Dat irriteert natuurlijk wel,” oordeelt Bart Maddens, vicedecaan Onderwijs van

een hele evenwichtsoefening tussen het schrijven van een gemeenschappelijk verhaal en het honoreren van de rijke diversiteit aan opleidingen en faculteiten.”

Pollefeyt wil dat verhaal laten vorm krijgen “in de interactie tussen de primaire actoren (*studenten, docenten en ondersteunend personeel, red.*) binnen de opleiding zelf, tegen een te groot universitair of facultair centralisme in.”

Het historische spanningsveld tussen

“Het proces van de onderwijsvisie doet mij denken aan de vijfjarenplannen van de USSR”

BART MADDENS,

VICEDECAAN POLITIEKE EN SOCIALE WETENSCHAPPEN

de faculteit Politieke en Sociale Wetenschappen, scherp.

Vicerector Pollefeyt vindt dan weer dat er genoeg vrijheid is om facultaire accenten te leggen. “Uiteindelijk ben ik de eerste vicerector die geconfronteerd wordt met een instellingsreview van de KU Leuven als geheel (*zie verder*). Dat vergt

de faculteiten en universiteit valt niet te ontkennen. Sommige faculteiten vinden dat ze de zaken al goed en efficiënt organiseren op facultair niveau. Dat zorgt soms voor stevige discussies.

Kwaliteitszorg

De kwaliteitszorg aan de KU Leuven is drastisch veranderd onder dit bestuur. Van externe panels met experts die elke opleiding om de acht jaar komen controleren (de zogeheten visitaties), is de KU Leuven overgeschakeld naar een ei-

gen, intern systeem dat over de hele universiteit loopt: COBRA. De proefdoorloop is dit academiejaar afgerond.

COBRA probeert alle universitaire stakeholders aan het woord te laten. Dat wil zeggen dat studenten, docenten en ondersteunend personeel in gesprek gaan over de kwaliteit van het onderwijs. De resul-

taten van die dialogen worden dan teruggekoppeld en besproken op de verschillende beleidsniveaus.

Een succesverhaal volgens de deelnemers: 87 procent van studenten en docenten vindt COBRA een meerwaarde. Het COBRA-systeem legt de macht terug bij de primaire actoren, dus ook studen-

ten. Die zijn bijzonder tevreden volgens voorzitter Joris Gevaert. "Wij zijn heel blij met de ontwikkeling. COBRA werkt heel goed, ik heb alle POC-verslagen nagelezen. Er is bijna altijd een actielijst opgesteld met concrete werkpunten. Ook POC's die traditioneel niet werken, zijn nu geactiveerd. Als die werkpunten ook effectief uitgevoerd worden, gaat de kwaliteit enorm stijgen."

De vicedecanen van de faculteiten zijn een stuk voorzichtiger. Het systeem kan slagen, maar moet zich eerst nog bewijzen. Het is volgens Greet Langie, vicedecaan Onderwijs van de faculteit Industriële Wetenschappen, wel nog even afwachten in welke mate COBRA een echte hefboom zal zijn om dingen aan te pakken.

Ook de werklast moet heel wat naar beneden. Vicedecaan Maddens is scherp: "Ik heb vorig jaar nooit begrepen waarom men de doorloop van COBRA echt elk jaar zou organiseren. Er was veel tegenwind uit faculteiten. Een klein kind kon toen zien dat dat niet werkbaar was."

De onderwijsraad moet COBRA 2.0 nog goedkeuren. Maar in het voorstel dat op tafel ligt, worden de werklast en andere bezwaren aangepakt. "Ik heb goede hoop dat COBRA 2.0 de goeie weg opgaat," aldus Muchez. Ook Maddens erkent de vooruitgang. "Goed dat men nu lessen trekt uit de problemen die zijn opgedoken bij de proefdoorloop."

Vicerector Pollefeyt erkent de werkpunten en wijst op productieve gesprekken die ondertussen met alle faculteiten gevoerd zijn. "Door clustering, aanpassing van de doorloopyclus en meer vrijheidsgraden in te bouwen bij de vragen, moet COBRA 2.0 tegemoet komen aan de belangrijkste opmerkingen rond inhoud, werkdruk en organiseerbaarheid."

Eind dit jaar komt er bovendien een instellingsreview. Dat is een volledige doorlichting van de universiteit en zal voortbouwen op de conclusies die uit COBRA getrokken zijn. De kritische zelfreflectie is daarbij een centrale tekst en wordt nu besproken door de verschillende groepen. Stura-voorzitter Gevaert

merkt alvast op dat de tekst nog kan verbeteren: "Zoals dat met elke kritische zelfreflectie gaat, is de tekst nog niet kritisch genoeg. Maar er wordt geluis-

"Je voelt dat de universiteit schrik heeft van de instellingsreview"

BART MADDENS,
VICEDECAAN ONDERWIJS POLITIEKE EN
SOCIALE WETENSCHAPPEN

terd naar onze feedback."

Anderen zijn er minder gerust in. Verschillende vicedecanen uit hun bezorgdheid. "Je voelt dat de universiteit schrik heeft van de instellingsreview. Daar zitten ze gewrongen, dat is duidelijk," vindt Maddens.

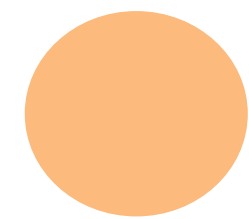
Vicerector Pollefeyt gaat niet akkoord. "De Instellingsreview is voor alle instel-

lingen van hoger onderwijs een nieuwe ervaring en is dus wel spannend. De KU Leuven is zich zeer goed aan het voorbereiden. De stuurgroep wordt trouwens deskundig voorgezeten door een van de vicedecanen."

"Bovendien we zien het gesprek met de commissie met vertrouwen tegemoet. De KU Leuven kan een bijzonder sterk onderwijsdossier voorleggen. De NVAO (*Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie, bevoegd voor de kwaliteitswaarborg in het hoger onderwijs, red.*) hanteert een waarderende aanpak die trouwens door de KU Leuven zelf naar voren is geschoven," gaat Pollefeyt verder.

Jan Eggermont, vicedecaan Onderwijs van de faculteit Geneeskunde onderstreept het belang van de instellingsreview. "Natuurlijk moet dat een succesverhaal zijn. De universiteit kan zich geen slechte instellingsreview veroorloven. Dat is een delicate situatie."

Onderwijsvernieuwingen

Onderwijsvernieuwing is een hip thema dezer dagen. Stura koos het als hoofdthema voor hun congres. Logisch,

want er kan en moet nog heel veel gedaan worden. Digitalisering, herindeling van het academiejaar, regeling van de herexamens, levenslang leren... De voorbeelden zijn eindeloos, de resultaten gemengd. Waar het ene een lege doos blijkt, wordt er met spoed verder gewerkt aan het andere.

Onontbeerlijk in het vernieuwingsverhaal is de digitalisering. De oprichting van de gratis toegankelijke Massive Open Online Courses (MOOCs) trekt alvast veel kijkers. Ook is het Leuven Instituut voor Media en Leren (LIMEL) hervormd. Nu krijgen alle faculteiten een standaard bedrag voor onderwijsvideo's en dergelijke. Ook Toledo heeft een nieuwe front-end gekregen waarover de studenten positief zijn.

Naar volgend jaar toe wil de vicerector een stuurgroep onderwijstechnologie op-

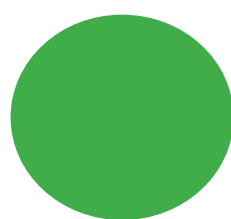
Herindeling academiejaar is alweer op de lange baan geschoven

richten die de expertise aan de KU Leuven moet bundelen om de digitalisering verder te zetten. Volgens Gevaert is het een mooi begin, maar moet er "meer budget naar ICTS zodat digitalisering verder kan worden gestimuleerd."

Met de herindeling van het academiejaar daarentegen is het slechter gesteld. "Een spookdossier dat elk jaar zal terugkomen. Als studenten willen wij altijd meedenken, maar er is nog niets gerealiseerd," vertelt Gevaert.

Er is ook dit jaar een nieuwe werkgroep, maar het project is ondertussen alweer op de lange baan geschoven.

Vicerector Pollefeyt, zelf een voorstander voor een herindeling, vindt de huidige situatie "pedagogisch niet optimaal." Toch moet een verandering als dit zeer breed gedragen worden en dat draagvlak blijkt er niet te zijn. "Je kan zo'n evoluties ook niet forceren," aldus Pollefeyt.

Lerarenopleiding

De Specifieke Lerarenopleiding (SLO), waarbij studenten met een masterdiploma een leerkrachtdiploma kunnen behalen voor hun specifieke richting, staat onder druk. Studenten kunnen aan verschillende Centra voor Volwassenenonderwijs (CVO) een diploma behalen dat hen dezelfde rechten geeft als een SLO-diploma.

Omdat opleidingen aan het CVO gemakkelijker zijn, schrijven er zich steeds minder studenten in voor een SLO-opleiding en daalt de kwaliteit.

Enkele weken geleden is er een conceptnota - die sterk geïnspireerd is op een nota van de dienst Onderwijsbeleid - goedgekeurd door de Vlaamse regering. CVO's kunnen daarin niet meer apart lerarenopleidingen voor masterstudenten organiseren zonder samen te werken met universiteiten. Boven-

dien zijn de educatieve masters ook goedgekeurd.

De reacties op die ontwikkelingen zijn unaniem positief. Een vicedecaan spreekt van een "verrassende vooruitgang." De verwachting is dat er op korte termijn veel zal veranderen en dat is een goede zaak.

"We mogen met de onderwijsploeg trots zijn op deze ontwikkeling," geeft Pollefeyt zijn team en het Academisch Vormingcentrum voor Leraren een schouderklopje.

Conclusie

Didier Pollefeyt is een vicerector die om kwart voor zes al present tekent op zijn bureau en ook zaterdag fulltime bezig is met Onderwijsbeleid. Hij is gedreven, een heldere communicator en beschikt over een grote dossierkennis. Volgens verschillende vicedecanen staat de vicerector altijd open voor vraag en gesprek. "Alle respect en waardering daarvoor," vindt Eggermont.

Een ambitieus beleidsplan brengt bovendien een grote dynamiek met zich mee. "Goed dat er nu een visie is die ook beter wordt opgevolgd. Men zit sterk achter onze veren," bevestigt Maddens.

Toch heeft de veelheid van dossiers een keerzijde volgens sommigen. Het papierwerk dat al de dossiers met zich meebrengt, wordt niet altijd op prijs gesteld. "We moeten investeren in onderwijs, niet in papier over onderwijs. De klemtoon

verschuift nu soms te veel naar meta-activiteiten," oordeelt Maddens.

Vicerector Pollefeyt is het hier mee roerend oneens. "De opleidingsvisitaties zijn geschorst tot 2020 en de zelfevaluatierapporten worden vervangen door een instellingsreview die centraal voorbereid wordt op 50 bladzijden. Meer papierwerk is er dus niet echt. De 50 operationele onderwijsdoelen zijn bovendien allesbehalve abstract, maar raken zowat alle aspecten van het concrete onderwijsgebeuren." Bovendien wijst Pollefeyt op de extra middelen die faculteiten gekregen hebben voor de nieuwe initiatieven zoals de facultaire redactie van de onderwijsvisie of voor COBRA.

U merkt het, de spanning tussen faculteiten en het centrale beleid flakkeret regelmatig op. De eersten willen hun eigenheid maximaliseren en houden vast aan een zo gedecentraliseerd mogelijk beleid. Dat

strookt soms niet met de realiteit van een aankomende instellingsreview die wel enige systematiek vereist.

Er is voor alle partijen nog veel werk aan de winkel. Nog te veel lege dozen en een jarenlange traditie waarin onderwijs tweede viool heeft moeten spelen, is nog niet volledig rechtgezet. Toch gaat het de juiste richting uit. Dat niet iedereen tevreden is, moet duidelijk zijn. Te snel, te traag, te stug, te snel plooiën, te weinig input, te veel input...

Om het met een anonieme beschouwer te stellen: "Een centraal onderwijsbeleid uitwerken voor een universiteit en rector die prat gaan op decentraliteit: wat een rotjob."

En toch. Met een vicerector wiens doctoraat handelt over ethiek na Auschwitz en die om de haverklap het woord subsidariteit in de mond neemt, hoeven faculteiten zich vooralsnog geen al te grote zorgen te maken over aanvallen op hun eigenheid.

Internationaal Reportage: Tegen de Stroom in

OPVANGCENTRUM VOOR ASIELZOEKERS IN LOMMEL

“De schoonste tijd van mijn leven”

Het Limburgse Lommel heeft nog even 500 extra inwoners. Fedasil organiseert er namelijk een tijdelijk opvangcentrum voor asielzoekers. De Lommelaars zijn verdeeld, van angst tot enthousiasme.

BRECHT CASTEL

Ik fiets naar het tijdelijk opvangcentrum voor asielzoekers "Parelstrand" in Lommel. Langs een kanaal komt een wielertoerist naast me rijden en we beginnen te praten. "Ik had in het begin schrik voor het grote aantal vluchtelingen dat naar Lommel kwam. Zoals veel mensen. Maar eigenlijk valt het allemaal goed mee," vertelt Jef. "Dat geven de mensen niet gemakkelijk toe."

Het opvangcentrum in het vakantiepark Parelstrand te Lommel werd begin januari geopend door Fedasil, het federaal agentschap voor de opvang van asielzoekers. Een infovergadering over die opening verliep toen rumoerig. Inwoners van Lommel hielden papieren vast met de tekst "te veel", verwijzend naar het grote aantal asielzoekers dat zou komen.

“Ik had in het begin schrik voor het grote aantal vluchtelingen”

WIELERTOERIST JEF

Zelf kwam wielertoerist Jef niet in contact met de meer dan 500 asielzoekers die sindsdien in het Parelstrand verblijven. "Maar ik heb er tot nu toe ook geen last van gehad." Hij wijst me de weg en we nemen afscheid. "Als ik je nog een goede raad mag geven: let toch maar op dat ze je niet overvallen."

Cricket

In het opvangcentrum zitten een twintigtal Afghanen in een container naar een cricketwedstrijd te kijken op een groot scherm. Het WK is bezig en de Afghanen, die tot zijn van cricket, willen niets missen. Het initiatief voor deze uitzending kwam van Hellal Ah-

mad. Hij is zelf asielzoeker en verblijft sinds 12 januari in het centrum.

Hellal ontvluchtte Afghanistan nadat de moslimfundamentalisten van de Taliban zijn jongere broer Omar hadden vermoord. Dat gebeurde uit wraak, omdat Hellal niet wou meewerken met de extremisten. Ze vroegen hem om een bom te plaatsen.

Na een lange en moeilijke tocht kwam hij aan in België. Hier in Lommel heeft Hellal het naar zijn zin. "Het is een prachtige plaats met prachtige mensen," vertelt hij enthousiast. Zijn favoriete Lommelaar is Pieter. Die leerde hij kennen toen Pieter aan het vissen was in de buurt van het opvangcentrum.

"Pieter en ik discussiëren over vanalles. Ik wou hem uitnodigen in mijn huisje hier in het opvangcentrum, maar dat mag niet. Vanavond ga ik wel bij hem thuis eten." Pieter vertelde hem ook over de angst die bij een deel van zijn stadsgenoten leefde toen het centrum openging.

"Hij zei me dat veel mensen in Lommel in het begin schrik hadden dat wij van hen zouden stelen. Nu begrijpen ze wel dat vluchtelingen goede mensen zijn en sindsdien is onze band met hen goed. Ze zijn heel vriendelijk."

945

Sommige Lommelaars zijn zelfs meer dan gewoon heel vriendelijk. Als reactie op de angst ontstonden er enkele warme initiatieven. Vicky Daniels zette samen met enkele vriendinnen het project "945 in beeld" op, naar het aantal asielzoekers dat oorspronkelijk naar Lommel zou komen.

"Een week na de rumoerige infovergadering hebben we ons project opgestart om te laten zien dat alles wat er over 'de vluchtelingen' werd geroepen wel degelijk over mensen gaat," legt Vicky de beweegreden uit.

De vrijwilligers van "945 in beeld" portretten de asielzoekers van het Parelstrand met een foto en vertellen hun levens- en vluchtverhaal. Die portretten van hun Parelrels, zoals ze de asielzoekers zelf noemen, verspreiden ze via hun website en Facebook.

Ook het aangrijpende verhaal van Hellal hebben de dames van het project online geplaatst. Door de interviews die ze afnam, kreeg Vicky veel respect voor de vluchtelingen: "Ik bewonder vooral hun enorme veerkracht."

Muziek

"945 in beeld" staat niet alleen. Ook Guy Vercauteren ondernam samen met wat vrienden actie om de kloof tussen de bewoners van het Parelstrand en de Lommelaars te dichten.

Op de open dag van het opvangcentrum in maart gaven enkele vluchtelingen een muziektreden. "Op die manier werden de vluchtelingen ook eens in een positief daglicht gesteld," kijkt Guy met enige trots terug.

Het begin van zijn muziekproject was nochtans moeilijk. "Ze deden allemaal alsof ze muzikanten waren, zodat ze konden meedoen, maar eigenlijk bakten ze er weinig van. Ik ben dan djembélessen beginnen geven en zo is dat gegroeid."

"Op die opendag begonnen we met de aangeleerde Senegalese ritmes en daarna een deel Arabische muziek. Toen Farouk begon te spelen op zijn luit was het muisstil. De bezoekers vonden het geweldig. Ik geloof echt dat muziek mensen bijeen brengt over nationaliteiten heen."

“Lommel is een prachtige plaats met prachtige mensen”

HELLAL AHMAD, ASIELZOEKER

De muzieksessies werden soms heuse feestjes en dan trok Guy zijn ogen open. "De Afghaanse mannen dansen heel goed, maar ook wel grappig. Een beetje homo-achtig met hun handen." Guy beeldt even uit hoe zij dansen.

Vlaamse namen zijn trouwens niet altijd even gemakkelijk om uit te spreken voor de doorsnee Afghaan. "Het was vaak iets tussen Guy en Gay, maar ik doe niet moeilijk," lacht Guy.

Afwas

Door zijn initiatief is Guy bevriend geraakt met veel asielzoekers. "Die mannen zijn heel gastvrij, je mag altijd blijven eten. Dat is wel anders dan bij ons. Wij zetten potten op tafel en scheppen uit, maar zij leggen alles op aparte *taloorkes*."

In sommige opvangcentra van Fedasil moeten de asielzoekers eten wat de pot schaft, maar in Lommel mogen ze zelf hun potje koken. "Zo hebben die mensen hier ook iets te doen. Zelfs de afwas is hier een heel fijne activiteit," ontdekte hij.

Ook voor amuzikale asielzoekers waren er trouwens activiteiten. Zo organiseerde de zoon van Guy voetbalmatchen tussen de asielzoekers of gingen ze kijken naar een

wedstrijd van voetbalclub Lommel United. Andere vrijwilligers organiseerden ook nog yogalessen, knutselactiviteiten, Nederlandse les en kinderopvang.

Afscheid

Eind april komt aan dit verhaal een eind. Het tijdelijk opvangcentrum sluit zijn deuren en alle asielzoekers worden verplaatst naar andere centra. De georganiseerde leegloop is begin april begonnen.

Hellal weet nog niet wanneer en naar waar hij zal worden overgeplaatst. Het kan morgen zijn, maar het kan ook nog enkele weken duren. Daarbij komt de grote onzekerheid over zijn asielaanvraag. De hele situatie vreet aan hem. "Er is mismanagement op het vlak van opvangcentra in België. Ik begrijp niet wat ze doen."

Hellal heeft in Brussel vluchtelingen ontmoet met psychische problemen. "Zelf voel ik ook dat ik snel kwaad word als iets kleins misgaat. Mijn geduld raakt soms op." Hoe dan ook gaat hij de mensen van Lommel hard missen. Met visser Pieter blijft hij zeker in contact via Facebook.

Vrijwilligers Vicky en Guy zullen op hun beurt de asielzoekers missen. "Nu val ik een beetje in een gat. Dit was de schoonste tijd van mijn leven. Ik heb hier zo'n fijne mensen ontmoet, niet normaal," concludeert Guy.

“IK WIST AL VOOR IK NAAR BELGIË KWAM DAT DE DEBATCULTUUR HIER NIET ECHT BESTOND”

Leuven leert spreken

Studenten staan vaak met rode kaken voor de klas wanneer ze moeten presenteren. Wanneer een prof een vraag stelt blijft het in de aula genânt stil. Studenten willen daar verandering in brengen.

MARGOT DE BOECK

“Wij vonden dat debat te weinig aan bod kwam aan onze universiteit. Via een Erasmusstudent kwamen we op *British Parliament Debating*. Die vorm van debatteren bestond in heel België nog niet echt. Toen besloten we zelf iets op te richten,” vertelt Michael Fardad, mede-oprichter van de Leuven Debating Society (LDS).

British Parliament is een stijl van debatteren die je met 14 personen beoefent. Twee personen zijn de jury, de anderen delen zich op in teams van twee die een rol toegewezen krijgen en een bepaalde motie moeten verdedigen of weerleggen. Het gaat dus niet zozeer om het verdedigen van je eigen mening, maar wel zo

internationaal debateren, maar België ontbreekt daarin. Het is jammer dat we dat als universiteitsstad nog niet hebben kunnen verwezenlijken,” vertelt Richard Van Herzeele, collega-oprichter van LDS.

Liever publiek

De debatten bij LDS zijn in het Engels en dat lijkt voor sommige Belgische studenten een struikelblok: “We trekken veel internationale studenten aan. Als er Belgen komen, zijn ze liever publiek. Maar eens ze die drempel over zijn, doen ze wel enthousiast mee,” aldus Fardad.

Internationale studenten lijken zich ook bewust te zijn van de

“Belgen zijn liever publiek”

MICHAEL FARDAD,
MEDE-OPRICHTER LEUVEN DEBATING SOCIETY

goed mogelijk je toegewezen rol te vertolken.

LDS nam onlangs voor het eerst deel aan een debattoernooi in Rotterdam: “Er bestaat een

beperkte Belgische debatcultuur. Internationale student Denis Horvath, mede-oprichter van de HIW Debating Society, vertelt: “Ik nam vroeger vaak deel aan

Persfoto Sarah Hashmi

debattoernooien. Ik had daarin nooit een Belgisch team ontmoet, dus ik wist al dat het niet echt leefde hier. Ik miste het debatteren en besloot hier een nieuwe society op te richten.”

Horvath gelooft dat dat te maken heeft met de aard van de Belgen: “Ze zijn over het algemeen nogal gereserveerd.”

Rond de pot

Al is er volgens Horvath meer aan de hand dan alleen maar “verlegen Belgen”. Hij wijst ook op his-

torisch toeval: “In Groot-Brittannië is er een eeuwenlange traditie van debatteren in het parlement en aan universiteiten als Oxford en Trinity College in Dublin.”

Dat verschil ondervond ook Tinne Claes, onderzoeker aan de KU Leuven en net terug van een uitwisseling in Engeland: “In de betere universiteiten van Engeland gebeurt het onderwijs in kleinere groepen. Studenten zijn van jongs af aan getraind om niet alleen schriftelijk maar ook verbaal sterk te zijn. In de lessen

merk je dat ze helder argumenten kunnen opbouwen, zich vlot kunnen verwoorden en zelfs op een goede manier rond de pot kunnen draaien.”

Het verschil met België is volgens Claes groot: “Studenten zijn hier vaak zenuwachtig.” Al heeft Claes ook hoop: “Ik denk dat je kan leren spreken voor een publiek. Als je dat regelmatig doet en weet hoe je je moet voorbereiden, kan je je publiek overtuigen van je skills.”

Nation branding voor België

Ons land kwam de voorbije weken zelden positief uit de verf. België werd overladen met termen als “failed state” of de zwakste schakel. Toch is het te vroeg om van echte reputatieschade te spreken.

PAUL-EMMANUEL DEMEYERE

Robert Govers is specialist inzake *nation branding*. “Op korte termijn is er natuurlijk een negatieve impact,” zegt Govers. “Het toerisme loopt sterk terug. Maar er moet worden gekeken op lange termijn.” Volgens hem is de huidige negatieve beeldvorming van België ook eerder een mediafenomeen. “Je moet een onderscheid maken tussen een imago dat in de media naar voren komt en de beeldvorming in de hoofden van de mensen.”

Baldwin Van Gorp, professor communicatiewetenschap aan de KULeuven beaamt dat. “De journalistiek werkt deels vanuit een aantal veronderstellingen. Hoe verder een bepaald land ligt van België, hoe meer er wordt gesproken in stereotypen en gemeenplaatsen. Persoonlijk vind ik ook dat er vanuit de buitenlandse pers een zekere arrogantie

uitgaat. De Amerikanen hebben ook hun 9/11 gehad.”

Impact

Volgens Govers is de beeldvorming van een land bij het grote publiek niet echt afhanke-

“Zeker in tijden van crisis moet je goed opvolgen wat er wordt geschreven”

ROBERT GOVERS, SPECIALIST IN
NATION BRANDING

lijk van de media. “Vaak wordt gedacht dat er een één-op-éénrelatie bestaat tussen de beeldvorming in de media en bij het grote publiek. Dat is echter absoluut niet waar.” Govers stelt dat het beeld van een land vaak

wordt bepaald door clichés. “Dat is moeilijk te beïnvloeden.”

Het is dan ook niet duidelijk of de gebeurtenissen in Brussel op lange termijn veel invloed zullen hebben. “Dat hangt af of het imago dat er voordien was sterk genoeg was. Negatieve gebeurtenissen hebben daar relatief weinig invloed op,” zegt Govers.

Campagne

Een mediacampagne om ons blazoen terug op te poetsen zou niet veel uithalen vertelt Govers. “Als reactie op een crisis is dat heel gevaarlijk. Je kunt je daar serieus in de voet mee schieten, als je iets probeert te verkopen wat niet in lijn is met de realiteit.” Govers: “Het tijdperk van de propaganda en de spin is voorbij, nu alles via sociale media kan worden geverifieerd.”

Volgens Van Gorp zijn de internationale media ook moeilijk te sturen. “Het is heel moeilijk om de internationale pers vanuit België te beïnvloeden. Heeft weinig zin om te hopen dat je bijvoorbeeld via een toespraak journalisten in een andere richting zal kunnen sturen.”

Govers vindt wel dat in tijden van crisis moet worden gecommuniceerd. “Zeker in tijden van crisis moet je goed opvolgen wat er wordt geschreven en foutieve berichtgeving rechtzetten.”

“Ik vind dat er vanuit de buitenlandse pers een arrogantie uit gaat.”

BALDWIN VAN GORP, PROFESSOR
COMMUNICATIEWETENSCHAPPEN

Toch stellen zowel Govers en Van Gorp dat de beste reclame voor ons land een degelijk beleid zal zijn. “Het gaat veel meer over de werkelijkheid, hoe je als land beleid voert. Dat heeft veel meer impact dan mediacampagnes,” zegt Govers.

Van Gorp besluit: “Het zit hem niet in de communicatie, de perceptie wordt grotendeels bepaald door wat je doet. Dat heeft tijd nodig.”

Student

Jobs, jobs, jobs

Honderden brieven, geen vaste job

Jeugdwerkloosheid bij
hoogopgeleiden

Als je je diploma op zak hebt, moet het allemaal nog beginnen. In deze reeks bekijken we de stappen en obstakels op weg naar die felbegeerde job.

Hoogopgeleide jongeren doen het uitstekend op de arbeidsmarkt, maar hun positie is tanende. Vaak botsen ze op het gebrek aan ervaring en de complexiteit van het huidige joblandschap.

JASPER VAN LOY EN ARNE SONCK

De jeugdwerkloosheid daalt. In 2010 was nog 21,8% van de jongeren werkloos, vorig jaar was dat nog maar 19,8%.

Frappant: binnen die groep is het aandeel hooggeschoolden groter dan vroeger. Waar in 2010 nog 12,8% van de werkloze jongeren hoogopgeleid was, was dat in 2015 14,6%.

Bij de VDAB nuanceren ze de cijfers. "De werkloosheidscijfers worden beïnvloed door veel factoren," zegt Kris De Graef. "Zo is het aantal ouderen in de werkloosheidscijfers de laatste maanden sterk gestegen, omdat ze door de nieuwe wetgeving langer beschikbaar moeten zijn voor de arbeidsmarkt. Het aandeel van de jongeren daalt zo, maar dat betekent niet noodzakelijk dat het beter gaat met de jeugdwerkloosheidscijfers." Ook gro-

port blijkt dat veel bachelor- en masteropleidingen garant staan voor duurzaam werk.

Er is ook een "maar". "Een aantal opleidingen biedt slechts weinig uitwijkmogelijkheden en schoolverlaters moeten soms heel wat concessies doen omtrent de bak te komen," klinkt het rapport. "Een diploma is geen garantie op een job," zegt Thomas Pollet, woordvoerder van Vlaams minister van Werk Philippe Muyters (N-VA). "Niet elke sector is even florissant."

Ruim en serieus

"Best veel hoogopgeleiden komen bij ons aankloppen," zegt Kathleen Art van Zo-werkthet. Dat project van de Provinciale Ontwikkelingsmaatschappij Antwerpen (POM) informeert en ondersteunt werk-

geen werkloosheidsuitkering nodig te zullen hebben. Als ze dan na een tijdje nog steeds geen werk gevonden hebben, komen ze niet meer in aanmerking voor die uitkering en vallen ze terug op het minimumloon van het OCMW."

Kathleen Art heeft enkele belangrijke tips voor jonge werklozen: "Leg je verwachtingen in het begin niet te hoog of te specifiek en solliciteer zo ruim mogelijk. Neem tegelijk elke sollicitatie heel serieus. Vaak zien we jongeren nog te veel sollicitatiebrieven schrijven aan de lopende band."

"Je moet je oogkleppen afnemen," vult Pollet aan. "Iedereen wil in het begin die droomjob, maar die is slechts voor weinigen weggelegd. Snel starten en ervaring opdoen is meer waard dan gewoon wachten. Solliciteren is gemakkelijker vanuit een job dan vanuit werkloosheid."

Volgens Piet Cosemans, woordvoerder van de VDAB, blijft het diploma toch uitermate belangrijk: "Professionele bachelors in de zorg of het onderwijs, evenals masters in de industriële wetenschappen, liggen bijvoorbeeld zeer goed. Daartegenover staan echter een heel aantal diploma's die een *mismatch* vertonen met het aanbod op de arbeidsmarkt."

"Verder zijn het, op individueel vlak dan, vaak ook persoonlijke problemen of een onangepaste attitude die een hoogopgeleide werkzoekende de das omdoen," aldus Cosemans. "Bovendien is de jongere, zij het hoog- of laaggeschoold, over het algemeen sneller het slachtoffer van conjunctuurschommelingen."

Ervaring opdoen

Loes* studeerde af als journalist in juni 2014. Daarna schreef ze honderden sollici-

tatiebrieven en pleegde ze massa's telefoontjes. Meer dan een enkele interim vloeide er niet uit voort. "Als het tien gesprekken heeft opgeleverd, zal het veel zijn," stelt ze vast. "De ervaring heb ik niet. En hoe kan ik nu ervaring opdoen als niemand mij wil aannemen?"

"Toen ik breder solliciteerde, kreeg ik te horen dat mijn opleiding niet aansloot bij de vacature"

EMMELIEN, HOOGOPGELEID

Omdat leerkracht lager onderwijs een knelpuntberoep is, begon Loes na acht maanden zoeken aan de opleiding. "Ik had gehoord dat de VDAB dan je opleiding betaalt. Toch stuitte ik op een *njet*, omdat ik al een bachelordiploma had. "Je had maar iets anders moeten studeren dan journalistiek," klonk het, "dan zat je nu niet in de problemen."

Loes heeft het gevoel dat interimkantoren niet echt oog hebben voor specifieke situaties. "Ik kreeg telefoon van een interimkantoor of ik ook als arbeider aan de slag wilde, wat omwille van lichamelijke problemen geen optie is voor mij. Een dag later hebben ze me opnieuw gebeld met dezelfde vraag."

Supermarkt

Emmelien is al een half jaar voltijds aan het solliciteren. Ze studeerde vorig jaar af als master in de culturele studies en behaalde daarvoor een bachelor in de taal- en letterkunde. De voorbije maanden verstuurde ze zo'n 50 sollicitatiebrieven, steeds met een teleurstellend resultaat.

"Ik krijg meestal te horen dat ik te weinig ervaring heb. Hoewel ik een stage van drie maanden heb gelopen als productieleidster bij een professioneel muziektheatergezelschap en ik als vrijwilliger erg actief bezig ben," vertelt ze.

Oogkleppen of niet, "breed" solliciteren lijkt niet altijd even makkelijk. Emmelien: "Toen ik breder probeerde te solliciteren, kreeg ik dan weer te horen dat mijn opleiding niet goed aansloot bij de vacature."

Hoogopgeleide werkzoekenden onder-vinden naast de frustratie vaak ook sociale druk. "Mensen uit mijn omgeving vragen mij vaak waarom ik niet gewoon in een supermarkt ga werken of iets dergelijks. Ik vind het heel jammer dat dat zo opgedrongen wordt, gewoon omdat mijn diploma minder opties biedt. Verder is het heel vervelend dat ik na vijf jaar zelfstandig op kot terug thuis moet wonen. Mijn sociaal contact is daardoor enorm verminderd," getuigt Emmelien over de gevolgen van jeugdwerkloosheid. Ondertussen is Emmelien ad interim half-tijds tewerkgesteld in OPEK.

*Loes is een gefingeerde naam

"Persoonlijke problemen of een onangepaste attitude doen een hoogopgeleide werkzoekende de das om"

PIET COSEMANS, WOORDVOERDER VDAB

te ontslagen kunnen de werkloosheidscijfers sterk beïnvloeden.

In elk geval blijven hoogopgeleide jongeren het, ondanks de licht negatieve cijfers, goed doen op de arbeidsmarkt, aldus de VDAB. Uit hun laatste schoolverlatersrap-

zoekenden online. "Vaak zijn zij nog gefrustreerder dan laaggeschoolden, omdat ze denken dat ze snel ervaring zullen kunnen opdoen."

"Veel hoogopgeleiden schrijven zich ook niet in bij de VDAB, omdat ze ervan uitgaan

DOSSIER HORECA IN LEUVEN

Drie hete hangijzers voor de Leuvense horeca

"Leuven is aan het veranderen", klinkt het vaak. Alcoholprijzen stijgen, de voordrinkcultuur viert hoogtij en overlast blijft een oud zeer. Drie prangende vragen vragen voor de Leuvense horeca.

PAUL-EMMANUEL DEMEYERE,
QUINTEN EVENS EN JASPER VAN LOY

Loopt de Oude Markt leeg?

Het is tegenwoordig niet moeilijk om te zien dat de langste toeg zich in vele bochten aan het wringen is. Recent staken enkele nieuwe zaken de kop op, maar tegelijk staan er zes panden leeg. Geen reden om te panikeren, volgens Evert Thys, ondervoorzitter van de vzw Oude Markt. "Als je de cijfers vergelijkt met de rest van Vlaamse centrumsteden, dan zit de leegstand nog altijd onder het Vlaams gemiddelde."

Ook Erik De Rop, voorzitter van de vzw Oude Markt relativeert, en hij wijst erop dat het niet de eerste keer is dat langste toeg is onderbroken. "Dat is relatief, in die zin dat er altijd wel eens een café heeft leeggestaan op de Oude Markt. Het verschil is dat het nu soms langer leegstaat dan voorheen."

Eén van de grootste problemen is de financiële houdbaarheid van een café op de Oude Markt. De huur van een pand aan de langste toeg alleen al bedraagt 7500 euro. Daarbovenop komt het probleem van de indrinkcultuur en de concurrentie van de extreem lage prijzen van fakbars.

Momenteel zitten enkele mensen van de Oude Markt samen met Stad Leuven om maatregelen te treffen. "We zouden een adviseur horeca willen aanwerven," licht gemeenteraadslid Erik Vanderheiden (CD&V) een tipje van de sluier op. In de toekomst zal er ook gewerkt worden aan een nieuw horecabeleidsplan. "Of we die adviseur horeca rap gaan hebben, is maar de vraag," alsnog Vanderheiden.

FOTO Bart Heleven

"Voor een gratis vat komt een student zijn kot niet meer uit"

RUDI SWIJSEN,
HOOFDVERANTWOORDELIJKE FAKBAR
LETTEREN

Welke invloed heeft de voordrinkcultuur?

Dat studenten graag voor het uitgaan enkele consumpties op kot nuttigen, mag geen nieuws heten. De toenemende "voordrinkcultuur" speelt de Leuvense horeca parten. "Men gaat steeds vaker drank kopen in nachtwinkels, met als effect dat de mensen minder op café gaan," legt Vanderheiden uit. De Rop vult aan. Hij ziet twee nadelen: "Dat heeft eerst en vooral omzegtewijs een invloed. Meer op kot voordrinken, dat zijn minder consumpties op de Oude Markt. Maar het is ook zo dat, als je mensen binnenkrijgt die al veel gedronken hebben, dat dat nefast is voor de algemene sfeer en de reguliere klant die zich gewoon wilt amuseren."

Zowel de Recup als Fakbar Letteren bevestigen die trend. De voordrinkcultuur lijkt studenten uit de fakbars te houden en hapt in hun budget. "Het is veel minder druk dan vroeger. Vijf jaar geleden zaten de meeste fakbars goed vol," vertelt Shana Vrancken, fakverantwoordelijke van de Recup. "Er wordt minder gedronken en de studenten gaan vroeger naar huis. Het is veel meer dan vroeger een uitdaging om studenten naar de fak te loodsen." Een teken aan de wand, volgens Thys: "Als zelfs fakbars klagen over op kot indrinken..."

"Toch is het probleem niet onoverkomelijk, en de oplossingen van zowel de fakbars als de Oude Markt lijken sterk op elkaar." Rudi Swijssen, hoofdverantwoordelijke voor de Fakbar Letteren: "Het is veel meer dan vroeger een uitdaging om studenten naar de fak te loodsen. Voor een gratis vat komt een gemiddelde student zijn kot niet meer uit." Volgens Swijssen moeten fakbars evenementen organiseren om studenten naar fakbars te lokken. Ook Vrancken beaamt dat: "We proberen zoveel mogelijk leuke activiteiten te organiseren zodat de mensen vroeger komen."

Net zoals de cafés op de Oude Markt, moeten fakbars dus op zoek naar een meerwaarde. "Tegenwoordig wil men een redelijk grote belevingswaarde. Veel zaken hebben een uitstekend concept, maar misschien moeten diegenen die het wat minder goed doen onder meer hun concept herbekijken," stelt Vanderheiden.

Thys valt Vanderheiden bij: "Ik denk dat de horeca sowieso aan het verschuiven is naar een managementhoreca." Op voorhand nadenken over het concept van je café is daarvoor *key*. "De Oude Markt zal meer gaan mikken op een 25+ publiek. Ik denk dat er een of twee trekkers zullen zijn: Bar Nine is daar nu mee begonnen."

Is Leuven nog veilig?

Onlangs bracht een steekpartij op de Oude Markt het thema veiligheid terug op tafel. Vanderheiden vindt de heisa echter overdreven. "Leuven is zeker niet onveilig om uit te gaan. Ik denk dat dat een beetje onvermijdelijk is, zeker als men ziet dat men soms van heinde en verre naar de Oude Markt afzakt."

Volgens hem wordt er een beeld opgehangen dat niet strookt met de realiteit. "Het is niet omdat één idioot met een mes iets doet dat de Oude Markt ineens niet meer veilig is."

Ook de fakbars hebben weinig last van uitgaansgeweld. "Er zijn een paar kleine voorvallen geweest maar zware incidenten zijn er nog niet geweest. Voor zover ik weet heb ik nog nooit een geval met wapens meegemaakt. Er wordt wel eens gevochten maar dat kunnen we snel onder controle krijgen," vertelt Vrancken.

Belgische studenten worden wereldkampioen diplomatie

Op de World Model United Nationsconferentie (World MUN) heeft een Belgische delegatie de oppergaai binnengehaald. De studenten versloegen meer dan 2500 anderen in het lobbyen, speechen en vergaderen.

JASPER VAN LOY

De werking van de Verenigde Naties simuleren is al lang een hobby bij studenten overal ter wereld. De World MUN is voor meer dan 2500 studenten wereldwijd een hoogtepunt van een heel jaar intensief werken. In Rome, waar de conferentie dit jaar plaatsvond, won de Belgian MUN Society voor de vijfde keer in acht jaar tijd. De groep is samengesteld uit leden

van verschillende Belgische universiteiten.

"Er doen meer dan 200 teams mee, die allemaal een land krijgen toegewezen," zegt Bernd Tahon, financieel directeur van de Belgian MUN Society. "Vanuit de positie van zijn land doet elk team mee aan de verschillende vergaderingen die ook de echte Verenigde Naties hebben, zoals UNESCO, UNICEF en uiteraard de Algemene Vergadering."

In elk comité worden awards uitgereikt aan de beste diplomaten. "Van de 21 leden van onze delegatie vielen er 18 in de prijzen, een unicum in de geschiedenis van het toernooi," zegt Tahon trots. Voor KULMUN, de groep die voor de KU Leuven deelneemt aan de World MUN, waren er twee awards en een eervolle vermelding weggelegd.

Lachen met Trump

De Belgen kregen de Verenigde Staten als te vertegenwoordigen land. "Dat heeft z'n voor- en nadelen," zegt Tahon. "De andere teams kennen je standpunten, maar net daarom krijg je ook het meeste

kritiek. En ja, af en toe werd er gelachen om Donald Trump."

"Af en toe smokkelden we een quote van Obama in onze speech"

BERND TAHON,
BELGIAN MUN SOCIETY

De deelnemers aan de World MUN werken zich niet alleen in in 'hun' land en de procedures van de VN, maar sleutelen ook een heel jaar aan hun spreek-

onderhandelingstechnieken. Tahon: "Howard Gutman (voormalig Amerikaans ambassadeur in België, red.) hielp ons een eind op weg. Af en toe smokkelden we ook een quote van Barack Obama in een speech."

"De conferentie opende met een speech van Italiaans premier Matteo Renzi," vertelt Tahon over het verloop. "Halfweg de week ontving de paus alle deelnemers in Vaticaanstad. Best indrukwekkend."

En wat de Belgen net zo sterk maakt? "We hebben een heel diverse en gemotiveerde ploeg uit verschillende universiteiten en richtingen," klinkt het.

'Tegen de Stroom in' is een nieuwe reeks van Veto. Onze reporter fietst van Leuven naar de Balkan op zoek naar verhalen over migratie en integratie. Voor zijn eerste reportage hield hij halt in Lommel. FOTO's Anneleen van Kuyck en Brecht Castel

ScherpGesteld

Onderwijs

Onder de Loep

Zebravisjes zoeken mee naar ALS-behandeling

Modifals

De toekomst van morgen wordt steeds vaker bepaald door het onderzoek van vandaag. Tijd om te kijken wat de knappe koppen van deze universiteit onder de loep nemen.

De Ice Bucket Challenge gaf de neurodegeneratieve aandoening ALS heel wat aandacht. Neuroloog Wim Robberecht doet met MODIFALS onderzoek naar de oorzaak en de behandeling van de zenuwziekte.

MARGOT DE BOECK

“Bij ALS (*amyotrofische laterale sclerose, red.*) begint op een bepaald moment een welbepaalde populatie van zenuwcellen, de motorische zenuwcellen, te vroeg af te sterven,” licht Robberecht toe. De eerste symptomen zijn minder kracht in de handen, benen of spraak- en slikproblemen.

“ALS is geen spierziekte, maar een aandoening aan het zenuwstelsel. De motorische zenuwen die signalen geven aan de spieren sterven af,” benadrukt Robberecht, die vindt dat de media al te vaak fout berichten over de aandoening.

In iets meer dan 10 procent van de gevallen is ALS familiaal voorkomend. Een afwijking in een lange lijst van genen is daarvoor verantwoordelijk. Bij die groep is de oorzaak van ALS al bij de geboorte aanwezig, maar manifesteert de ziekte zich pas op middelbare leeftijd.

“Wat de oorzaak bij de andere 90 procent is, is onduidelijk. Het kan te maken hebben met bepaalde omgevingsfactoren of verouderingsfenomenen. In ons labo zetten we vooral in op een derde verklaring: een ongelukkig samengaan van voorbeschikende genetische factoren.”

Proefdieren

Het onderzoek van Robberecht gebeurt onder andere aan de hand van zebravisjes. Als embryo zijn ze doorschijnend, waardoor de effecten van het inbrengen van het ALS-gen op het zenuwstelsel zeer goed gekwantificeerd kunnen worden.

“Werken met proefdieren is erg duur,” vertelt Robberecht. “Maandelijks moeten we om-

vangrijk budget opzij zetten voor proeven op muizen. De muizen zijn duur in aankoop, maar de wetgeving is ook streng over hoe de dieren moeten gehuisvest worden.”

Door te achterhalen wat de ziekte precies veroorzaakt, hoopt Robberecht met zijn team ook een behandeling te vinden. “Het is de bedoeling om in een verder stadium behandelingen te testen. Soms zijn dat gezonde proefpersonen, vaak zijn het ALS-patiënten zelf. Eén van onze behandelingen moet rechtstreeks via de hersenen toegediend worden. Je vindt niet zo snel gezonde vrijwilligers om dat soort proeven te ondergaan. Daarvoor is de samenwerking met patiënten essentieel.”

“Hawking is een atypisch voorbeeld omdat hij lang overleeft”

WIM ROBBERECHT, NEUROLOOG

Al wijst Robberecht op de gevaren van nieuwe behandelingen. “Mensen met ALS zijn wanhopig en bereid tot alles. Je moet patiënten beschermen tegen misbruik. In het team van artsen is er altijd iemand die afstand tot de patiënt bewaart om objectieve inschattingen te kunnen maken.”

Alzheimer

De groep mensen die lijden aan ALS is beperkt: jaarlijks wordt 1 op 100.000 personen

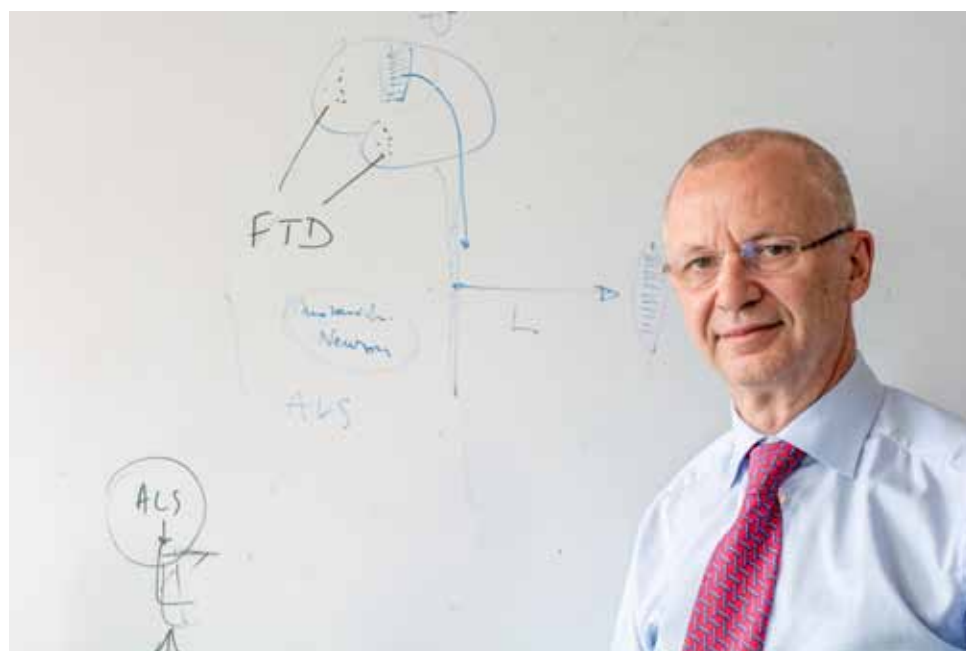

FOTO: Kalina De Blauwe

met ALS gediagnosticeerd. De relevantie van Robberechts onderzoek gaat verder dan ALS zelf. “Er is een nauwe verwantschap met andere neurodegeneratieve aandoeningen zoals Parkinson en Alzheimer.”

Robberecht wijst daarnaast op de grote *medical need* bij ALS: “Gaandeweg vallen al je spierfuncties uit. Je belandt in een rolstoel, daarna lig je in bed. Je kan niet meer zelfstandig ademen en eten. Uiteindelijk ga je dood. Dat is ook zeer zwaar voor de omgeving, die machteloos staat.”

“We mogen optimistischer zijn dan 10 jaar geleden. Ik zou willen dat we gisteren een oplossing hadden gevonden, maar inschatten hoe lang het nog zal duren is onmogelijk.”

Moeilijke keuzes

Bekend ALS-lijder is wetenschapper Stephan Hawking. “Hawking is een atypisch voorbeeld, omdat hij lang overleeft,” analyseert Robberecht. “Al zeggen sommigen dat ze op die manier niet zouden willen leven.”

De meeste patiënten bij wie ALS is vastgesteld, sterven na enkele jaren. Een aantal onder hen opteert voor euthanasie. Robberecht: “Je moet als patiënt een vrije keuze kunnen maken en hen als arts kunnen uitleggen waarvoor ze kiezen, met alle voor- en nadelen ervan.”

Robberecht wijst erop hoe moeilijk het is te helpen maken van die keuze. “Wij zijn God niet. Ik weet niet waar God woont, maar best zou Hij naast elke ALS-patiënt wonen.” Volgens Robberecht moet de arts alles in het werk stellen om het lijden van de patiënt zo veel mogelijk te beperken. “Dat is niet altijd makkelijk en vereist multidisciplinaire inzet.”

Robberecht wordt even stil: “Soms zijn patiënten niet tevreden als ze bij mij zijn geweest, omdat ze liever iets anders hadden gehoord. Het is essentieel dat een patiënt de waarheid hoort en het is soms zeer zwaar die te vertellen.”

Unizo lanceert verkiezing beste student-ondernemer

Ondernemen zit in de lift en ook studenten starten steeds meer een eigen zaak. Unizo organiseert daarom een verkiezing om de student-ondernemer met het beste verhaal te vieren.

MARGOT DE BOECK

“Momenteel zetten al meer dan 5000 studenten de stap naar ondernemen. Dat kunnen wij niet zomaar links laten liggen,” licht Jelle Volckaerts van de Unie van Zelfstandige Ondernemers, UNIZO, toe. “Bij de verkiezing gaat het ons niet alleen om het beste idee, maar we zoeken vooral een student-ondernemer die gewoon goed bezig is.”

Dat zo veel studenten voor het ondernemerschap kiezen, heeft met verschillende factoren te maken: “Tweintig jaar geleden werd bij ondernemen al snel aan gerommel in de marge met zwart geld gedacht,” vertelt Vlerickprofessor Entrepreneurship Hans

Crijns. “Geleidelijk is er een omslag gekomen door publiciteit in de pers, stimulerende maatregelen in het onderwijs en financiering die bepaalde faciliteiten makkelijker maakt.”

“De beste ideeën komen van sterke teams”

WIM FYEN, COÖRDINATOR LCIE

Al is Crijns ook bezorgd: “Jaarlijks doen wij een onderzoek naar de randvoorwaarden voor ondernemerschap. Die zijn in Vlaanderen dik in-

orde. Toch zien we dat ondernemerschap niet substantieel toeneemt.”

Dat heeft volgens Crijns te maken met de mentaliteit: “Een van de belangrijkste factoren in ons onderzoek is culturele en sociale normen, en die zijn zeer ingewikkeld om zomaar te veranderen.”

Nodige naïviteit

Ander onderzoek wijst aldus Crijns uit dat de ondernemersambitie bij studenten hoger ligt in het eerste dan in het laatste jaar van hun studie. “Naarmate studenten ouder worden, weten ze meer wat ondernemen inhoudt. Je hebt een beetje naïviteit nodig om eraan te beginnen.”

Christopher Hex heeft met Eventigrates een eigen onderneming en is nog student information management. “Ik ben met mijn onderneming begonnen op Groep T, waar ik mijn master combineerde met een postgraduaat Innoverend Ondernemen,”

vertelt hij. “De combinatie met mijn studie viel mee, omdat het postgraduaat erop was gericht een eigen start-upproject uit te werken. Het is moeilijk als je er een voltijdse studiecarrière bij te nemen, maar ik merk dat er rekening mee wordt gehouden als examens niet lukken.”

Om ondernemende studenten te helpen heeft de KU Leuven LCIE (*Leuven Community for Innovation driven Entrepreneurship, red.*) opgericht. Wim Fyen, coördinator, vertelt: “Andere universiteiten werken met een afgeleide van het topsportstatuut. Wij hebben daarentegen een opklimmodel. Wie een idee heeft, kan bij ons terecht, zodat dat kan rijpen en er een bedrijf uit kan groeien. Naarmate de maturiteit van het idee toeneemt, kunnen studenten van meer faciliteiten genieten aan de universiteit, waaronder gebruik van kantoorruimte of examenspreiding.”

Gewoon proberen

Hoeveel studenten precies ondernemen aan de KU Leuven, is niet duidelijk: “Studenten die ondernemen, zijn niet verplicht om naar ons te komen voor begeleiding. Er zijn verschillende kanalen die kunnen helpen.”

Al wijst Fyen meteen op de vele voordelen van LCIE: “Er ontstaat veel dynamiek wanneer ondernemende types elkaar vinden. De beste ideeën komen van sterke teams. In Leuven kan je veel verschillende mensen leren kennen, maar dan moet je netwerken.”

Hex tipt collega-studenten die met het idee spelen om te ondernemen: “Je moet het gewoon proberen. Velen willen wel, maar gaan dan mee in de *flow* van een job vinden. Ze raken gewoon aan bepaalde voordelen die je niet zomaar wil opgeven. Dan hoor ik van collega-studenten dat ze dat na een jaar wel jammer vinden.”

ALMA PAKT SNACKS EN FRISDRANKEN AAN

Vervolg voorpagina: Alma wil frisdranken aanpakken

Frisdranken zijn namelijk niet bepaald gezond. Sinds 1975 is het aantal mensen in België met obesitas, dat wil zeggen met een BMI van boven de dertig, gestegen van 10,5% naar 20,9%. Dat betekent dat een op de vijf Belgen simpelweg veel te dik is. Het nuttigen van te veel frisdrank is een van de oorzaken.

"Vooral in frisdranken zitten veel toegevoegde suikers, die vandaag de dag meer en meer worden geassocieerd met obesitas en alle ziektes die eraan gelinkt zijn, zoals type twee diabetes en allerlei cardiovasculaire aandoeningen," zegt Katrien De Bock, gastprofessor fysieke activiteit en voeding aan de KU Leuven. "De bijkomende kosten voor onze maatschappij zijn gigantisch."

"We zijn in het verleden te weinig trendsetter geweest"

DANIËL LIPS,
CEO ALMA

Enkel frisdrank de schuld geven van die toename, is niet geheel terecht. "Er zijn mensen die zeggen: 'In plaats van cola geef ik mijn kinderen appelsap. Dat is echter geen goed alternatief,' licht Theo Niewold, professor voedings- en dieetleer aan de KU Leuven, toe. "Van fruitsappen word je even dik. In al die drankjes zit heel veel suiker, en juist de suiker is het probleem."

Alma baat voor de KU Leuven alle automaten uit. 20 procent daarvan zijn koffieautomaten, 61 procent zijn drankautomaten met water en frisdranken. De andere zijn combi-automaten met zowel frisdrank als snacks in de schappen, goed voor 12 procent.

Iedereen mag een automaat aanvragen, ook studenten. "We bekijken met de technische dienst of het de plaats waar de automaat moet komen veilig is en we schatten of de automaten rendabel zullen zijn." Als een automaat echt niet rendabel is, wordt die weer weg gehaald.

Of er een gezondheidsparameter is? "Nee," geeft Lips toe. "Maar we zitten aan de beginperiode en we zijn zeker van plan de frisdranken en ongezonde snacks aan te pakken. De bestaande inhoud van de automaten moet gezonder," verklaart Lips.

Er is al een lichte daling merkbaar wat betreft producten met zeer veel suiker in. In 2014 betrof 47% van de totale verkoop van de automaten varianten Coca Cola, in 2015 nog maar 45%. Binnen Coca Cola steeg de verkoop van Coca Cola Light in hetzelfde tijdsbestek van 40% naar 43%.

Water steeg met twee procent naar een kwart van de totale verkoop. Nalu werd ook steeds populairder, dat steeg in één jaar van 5% naar 7%. Er wordt kortom steeds minder frisdrank gedronken, en de lightvarianten worden steeds populairder.

Weg met frisdrank!

Nikkie Melis van de dienst Duurzaamheid van de KU Leuven vindt ook dat de automaten enkel gezonde voeding zouden moeten verstrekken. "Vanuit mijn functie ben ik grote tegenstander van dergelijke frisdrankautomaten. Wij moeten niet mee doen aan de versuikering van het dieet van studenten." Ook de Alma-mandatarissen van de Leuvense Overkoepelende Kring-

Organisatie (LOKO) vinden dat gezonde voeding het fundament van de Alma moet vormen.

Loes Neven van VIGeZ, het Vlaams Instituut voor Gezondheids promotie en Ziektepreventie, legt uit waarom er nog geen stappen zijn ondernomen voor een gezondere universiteit, zoals die wel zijn ondernomen voor lagere en middelbare scholen. "We hebben de capaciteit niet om op elke openbare setting een campagne te starten. We zijn begonnen met de scholen tot 18 jaar, langzaam beginnen we met bedrijven. Daarnaast zitten we met een dilemma: beschouwen we hogescholen en universiteiten als een aparte groep? Studenten zijn immers oud genoeg om zelf hun keuzes te maken."

De winst uit automaten bedraagt 50.000 euro

De vraag rijst of enkel gezonde voeding aanbieden niet te betuttelend overkomt. "We hebben het over volwassenen, niet over kinderen," vindt Niewold. "Ik vind dat we af moeten van het idee dat het altijd de schuld is van iemand anders en nooit van de consument zelf."

Gezond leven moet volgens hem uit de mensen zelf komen. "We gaan uit van mensen als zelfstandige individuen, maar blijkbaar vinden heel veel mensen het moeilijk om weerstand te bieden aan marketing. Het probleem zit hem niet in dát mensen frisdrank drinken, maardat ze er te veel van drinken."

ADVERTENTIE

WWW.CUYTHOEK.BE

OVER 100 BEERS   CANTUS HALL

FREE WIFI   NICE MUSIC

KITCHEN FROM 11 AM TILL 9 PM

PROBABLY THE BEST SPAGHETTI IN TOWN ONLY 8 EURO

BURGERS IN SEVERAL WAYS

KAPUCIJNENVOER 5 LEUVEN

INFO @ CUYTHOEK.BE   016.887656

FOTO Kalina De Blauwe

Sociaal

DOSSIER ONLINE NAAKT (DEEL 2): SEXTING

“Jongeren zijn niet zo naïef als volwassenen denken”

Hoewel het nog steeds een maatschappelijk taboe is, is sexting populair bij jongeren. Experts pleiten er dan ook voor om het uitwisselen van naaktselfies of seksberichten uit het verdomhoekje te halen.

SIMON GRYMONPREZ EN FELINE KETELS

Sexting en naaktfoto's zijn verre van onbekend terrein voor de meeste jongeren. Dat was de conclusie van onderzoeker aan de Universiteit Antwerpen Joris Van Ouytsel, die verschillende onderzoeken deed naar het gedrag van jongeren op sociale media. Uit een studie bleek dat de helft van alle jongeren wel eens berichten naar elkaar stuurt over seks. Eén op vijf jongeren tussen 13 en 18 jaar verstuurde zelfs al naaktfoto's, waarvan de helft binnen de context van wat de jongeren zelf als "relatie" omschreven.

Dat is niet verrassend, vindt Mariek Van Den Abeele. Zij onderzoekt het gebruik van sociale en mobiele media bij jongeren aan de Universiteit Gent. “Jongeren tasten sowieso hun grenzen af in hun seksuele ontwikkeling, en sexting behoort daarbij tot de mogelijkheden.”

Dat beaamt ook Katrien Symons, seksuoloog en doctor in de sociologie aan Odisee. Volgens

Eén op vijf jongeren tussen 13 en 18 jaar verstuurde al naaktfoto's

haar doen volwassenen er ook aan, maar krijgt het fenomeen enkel negatieve aandacht wanneer het bij jongeren gebeurt. Vlaamse of nationale gegevens over sexting bij jongvolwassen zijn er dan ook (nog) niet.

Zelfs onderzoek naar sexting bij jongeren tussen 13 en 18 is in België relatief nieuw. Van Ouytsel weet waarom. “Als ik scholen bezoek en het onderwerp sexting aanbreng, vragen leerkrach-

ten me achteraf soms of ik hun leerlingen niet op verkeerde ideeën breng.” De taboesfeer die rond het onderwerp heerst, bevordert het onderzoek ernaar niet.

Apps

De jongeren die Van Ouytsel interviewde, stuurden enkel naaktfoto's via smartphone of apps zoals Whatsapp of Snapchat, niet via de computer. “Met dat soort apps voelen jongeren zich veiliger en hebben ze meer controle,” legt Van Ouytsel uit.

Smartphones en sociale media vormen voor jongeren ook gewoon een deel van hun dagelijks leven. “Voor hen vervaagt het verschil tussen de online en de offline-wereld,” vertelt Symons. “Sexting online of via smartphone is dan gewoon een verderzetting van waar jongeren sowieso al mee bezig zijn.”

Voor homoseksuele jongeren is Grindr, een dating-app, een handig sexting-medium. Steven* is 21 en stuurde al enkele foto's door via Grindr. “Via Grindr flirt ik met mannen die ik niet ken,” vertelt hij, “en om het extra opwindend te maken, wissel ik dan soms naaktfoto's uit. Het geeft een extra stimulans en is een leuke afwisseling voor porno.” Hij vindt dat sexting iets positief kan zijn voor jongeren die seks leren ontdekken. “Het geeft je meer realistische verwachtingen van seks en van hoe andere lichamen eruit zien.”

Toch zijn er nog andere manieren om aan sexting te doen dan foto's doorsturen. Judith* stuurde zelf nog nooit foto's door via sociale media, maar ze deed wel al aan webcams met haar vriend en houdt soms seksueel getinte sms-gesprekken.

“Ik denk dat sexting een manier is om je eigen seksualiteit te ontwikkelen,” zegt Judith. “Anderzijds biedt het in een (seks)relatie de mogelijkheid om je band te versterken. Zeker geschreven sexting kan heilzaam zijn, omdat je elkaars fantasieën kan aftoetsen en eigen ver-

langens kan meedelen, wat *in real life* soms wat eng kan lijken.”

“Zeker voor meisjes denk ik dat dat een meerwaarde is,” vindt Judith. “In porno ligt de focus vaak op mannelijk genot, wat zich jammer genoeg ook uit in onze echte sekslevens.”

Gelijkwaardigheid

Ook Marlies* stuurt soms naaktfoto's van zichzelf naar haar lief, via Snapchat. Ze zijn al enkele jaren samen en voor haar is het een leuke manier om hem te verrassen. “Ik ben er pas mee begonnen toen we al even samen waren en stuur er ook alleen maar naar hem,” vertelt ze. Haar lief stuurt ook foto's van zichzelf terug naar haar. “Het moet van twee kanten komen.”

Dat beaamt ook Van Ouytsel. “Dat beiden aan sexting doen lijkt mij maar niet meer dan normaal, dat zorgt voor een wederkerigheid en gelijkwaardigheid binnen de relatie. Het gebeurt soms dat meisjes foto's krijgen van jongens en die hun dan min of meer te verplichten zelf zo'n foto te sturen.”

“Geschreven sexting kan heilzaam zijn om elkaars fantasieën af te toetsen”

JUDITH, DOET AAN SEXTING

Aan sexting zijn namelijk ook gevaren verbonden, maar die worden vaak overdreven vinden zowel Van Ouytsel en Symons. “Volwassenen focussen zich vooral op de risico's, terwijl het voor jongeren gewoon een andere manier is om zich uit te drukken,” vertelt Symons. “Ze zijn lang niet zo naïef als volwassenen soms denken.”

“Als je kijkt naar de cijfers, loopt het ook niet zo vaak mis,” zegt Van Ouytsel. “Er zijn enkele gevallen waar het wel misloopt en die worden dan zeer breed uitgesmeerd, bijvoorbeeld in schoolverband.”

Tijdens zijn onderzoek merkte van Van Ouytsel op dat jongeren die aan sexting doen regelma-

tig binnen een bepaald profiel passen. “Het zijn vaak sensatiezoekers, die impulsief en spontaan zijn, en sexten voor de kick en de spanning die het geeft.” Ook wie vaak porno kijkt, verstuurt vaker foto's en vraagt er ook meer.

Sexting is bovendien gelinkt aan vormen van controle, zoals het controleren van elkaars e-mails of berichten in een relatie. Mensen die dus druk ervaren binnen een relatie zullen waarschijnlijk ook druk ondervinden om aan sexting te doen, al is hierover verder onderzoek vereist.

“Dat plaatst sexting natuurlijk terug in negatieve hoek,” zegt Van Ouytsel, “want ik wil duidelijk maken dat sexting grotendeels past binnen een normale adolescentie. Het is gemakkelijk én veilig om te experimenteren via sexting en het kan dus zeker positief zijn.”

Victim blaming

Tips om sexting veilig te doen, focussen zich vooral op de verstuurder. Dat lijkt logisch, maar wanneer het misloopt, is het niet de fout van de persoon die de foto's verstuurde, vinden de experts. “Het slachtoffer wordt vaak meer gestraft dan de dader,” vindt Van Den Abeele. “We moeten echt af van dat *victim blaming*. Mensen moeten vooral weten dat ze geen klootzak moeten zijn en geen foto's van anderen moeten doorsturen. De daders moeten ook weten dat ze strafbaar zijn, en dat ook voor hen de gevolgen zwaar kunnen zijn.”

Ook is er vaak een verschil tussen hoe jongens en meisjes veroordeeld worden. “Er wordt een dubbele standaard gehanteerd,” gaat Van Den Abeele verder. “Meisjes ervaren veel meer reputatieschade wanneer er naaktfoto's van hen lekken dan jongens. Ze worden gezien als sletten, terwijl jongens dan eerder als hengsten gezien worden.” Dat ligt in het verlengde van wat er ook offline gebeurt. Jongens die meisjes in bed krijgen, worden gefeliciteerd; meisjes die vaak van bedpartner wisselen, worden scheef bekeken.

Tips kunnen dus stigmatiseren, maar kunnen ook handig zijn. Als conclusie geven alle experts de volgende tip mee: zorg dat je zelf niet herkenbaar bent of dat de achtergrond van de foto of video niet identificeerbaar is. Voor de rest: *keep on sexting*.

IFTF

Tijdens het Interfacultair Theaterfestival betreden de Leuvense toneelkringen de bühne. VRG Toneel speelt deze week *De vossenjacht*.

De (schijn)dood in Venetië

In "De Vossenjacht" jagen aaseters op de erfenis van een sluwe vos. Zijn testament wacht op een naam. VRG en Ekonomika schieten raak, maar hun vizier had nog scherper kunnen staan.

GILLES MICHIELS

Een spitse theatertekst is vaak een goed begin. En even grasduinen in het literaire testament van Hugo Claus is zelden een slecht idee. Twee theaterwaarheden die vast in de telepathische hoofden van VRG/Ekonomika en Babylon gespoekt zullen hebben. Binnenkort wordt *Orestes* tot leven gewekt, nu al was *De Vossenjacht* aan de beurt, geïnspireerd op Ben Johnsons *Volpone*. Claus' beeldrijke schriftuur neemt het dierlijke opportunisme van de mens op de korrel.

In *De Vossenjacht* zinkt het oude Venetië weg in een rotte poel van *gesjoemel*. Ook Volpone zwemt er in zijn riant vermogen. En met dat geld valt zijpjes uit te halen. Sluwe vos. Met

Lichaamstaal kan ook fluisteren

zijn trawant Mosca bouwt Volpone een netwerk van listen uit. Wat schun-nig plezier in de marge van de leegte in zijn leven.

Hij veinst een dodelijke kwaal. Licht haast uitgeteld te bed. En, theatrale knipoo, zou het niet eens stilaan tijd zijn om zijn testament in te vullen? De

mens is een jager-verzamelaar. Vliegensvlug dalen drie aaseters tot de vos af, Venetiaans gemaskerd als bezorgde vrienden: Corbaccio de kraai, Voltore de gier, Corvino de raaf. Op de koop toe heeft ook Mosca zijn eigen agenda. Iedereen jaagt. Het begin van een grappig schouwspel.

In de cast fonkelen enkele parels. Hendrik Van Eldere zet een enigmatische Mosca neer. Een sluipend en kruiperig mysterie in zwart kleed, zwierig als een vleermuis, statisch als een hogepriester. Lichaamstaal kan ook fluisteren. Ergens staat Alan Rickman goedkeurend mee te luisteren. En misschien hoort Soetkin Goossens, als Volpones dochter Nana, wel bij het beste wat je in IFTF te zien zult krijgen. Alsof het niets is, zo huppelt en neuriet ze speels over de vele rijmpjes die haar tekst rijk is. Elke beweging die ze maakt lijkt spontaan en gewichtloos. Naast een bijzonder soepele Volpone (Theo De Lepeleere) levert dat vuurwerk op.

Testament zonder naam

Vossenjacht volbracht? Nou. Niet iedereen acteert even verfijnd. Wanneer Goossens zich in het tweede deel als prinses Marina in sketchmodus schmiert, vervelt het stuk daardoor tot een nogal opzichtige *one-woman-show*. In de pauze zou zoiets best te pruimen zijn. In een stuk op dreef is het nefast voor het evenwicht. Daarenboven had de

dramaturgie stukken origineler gekund. Op bepaalde momenten zit deze *Vossenjacht* wat gekneld tussen de randen van het papier.

Gelukkig bevat het eindschot wel die gedurfde audiovisuele flair. Nana die, onwetend, een schijndode Volpone met een mes doorboort. Nana en een stervende Volpone die dansen onder een zalvende vrouwenstem, in een rodige gloed, zij onbezonnen, hij de dood tegemoet. Prachtig.

Op het perkamentig programma-blad dat ik bij de voorstelling kreeg, stond 'Testament' geschreven. Een dode letter is *De Vossenjacht* bij VRG en Ekonomika gelukkig niet geworden. Daarvoor is het acteerwerk te levendig, de slotact te betoverend. Maar net als het testament in het stuk moet *De Vossenjacht* vrij lang wachten op een naam. Claus, *but no cigar*. Een vos verliest zijn streken ook hier niet, maar wat nieuwe haren en een eigen signatuur op de juiste plaatsen hadden hem niet misstaan.

Acteurs: Theo De Lepeleere, Suzanne Decat; Soetkin Goossens; Hendrik Van Eldere; Inez Biqué; Sydney Caenen; Carl-Erik Heyvaert; Lisa De Smet; Seppe Pironnet; Emma Bernolet;
Decor: Eline Yoshimi; **Techniek:** Lance Decaesstecker
Regie: Morgane De Bock

STUKEXPO

Geweld van alle tijden

In het STUK zijn tot en met 22 mei twee films te zien van de hand van John Akomfrah. De ene, "Handsworth Songs", vestigde zijn naam als filmmaker. De tweede is zijn jongste creatie: Auto Da Fé.

JOES MINIS

John Akomfrah geldt als een grootheid binnen de filmwereld. Hij is een van de oprichters van het Black Audio Film Collective, een groep zwarte filmmakers die met hun films de sociale ongelijkheid in Groot-Brittannië wilden aantonen en daarmee inspeelden op de sociale onrust in de jaren '80.

Handsworth Songs gaat over de rellen in Birmingham en Londen in 1985. Die rellen waren ontstaan nadat in een postkantoor in die stad twee Aziatische broers verbrand waren teruggevonden. Volgens de Aziatische gemeenschap waren ze overvallen en levend verbrand door een groep zwarten. Volgens de zwarte buurtbrigade wilden de twee broers tegen beter weten in het postkantoor beschermen en vonden ze de dood in het vuur.

Wat volgde waren hevige rellen in Engeland, die niet alleen werden gekenmerkt door onderlinge rassenhaat, maar ook door buitensporig geweld. Het *Black Audio Film Collective* speelde daar, met John Akomfrah voorop, handig op in en maakte een ingrijpende documentaire over de rellen.

De kijker ziet niet alleen de oproerpolitie en de brandbommen die over en weer vliegen, maar ook discussies tussen buurtbewoners, tussen ambtenaren en dominees, tussen commissarissen en relschoppers. Je krijgt het idee dat je met de neus boven op de gebeurtenissen staat. Zeker vergeleken met de andere film is *Handsworth Songs* echter erg droog. Wie op voorhand niet weet waar de film over gaat, zal daar tijdens het kijken ook maar moeilijk achter komen.

Geloofsdaad

Auto Da Fé, Portugees voor "geloofsdaad", laat op zeer serene wijze verschillende migratiegolven zien die zijn ingegeven door vervolgingen. Waar in *Handsworth Songs* veel dialogen te zien zijn en zelfs een voice-over, wordt in *Auto Da Fé* geen woord gesproken.

Auto Da Fé is geschoten op Barbados, en is voornamelijk samengesteld uit archiefbeelden. De nadruk ligt gedurende de hele film, die zo'n 40 minuten duurt, op de oceaan. De camera scheert over de golven of langs de kust, of toont hoe de zee het strand overspoelt. De kijker krijgt prachtige natuurbeelden in *full HD* over zich heen en durft zo nogal eens te vergeten dat de film in feite over vervolgingen gaat. Het lijkt heel tegenstrijdig om zo'n zwaar onderwerp te combineren met zulke paradijselijke beelden.

In Auto Da Fé wordt geen woord gesproken

De film toont acht vervolgingen die bij het grote publiek weinig tot niet bekend zijn, zoals de Jodenvervolgingen in Brazilië in het midden van de zeventiende eeuw. In de klederdracht uit de tijd van de vervolging lopen de acteurs door verschillende ruïnes op het eiland. Soms lijkt het daardoor op een cosplay-modeshow, maar het blijft geloofwaardig. Pas op het einde, als er meer en meer mensen in beeld komen, komt het geheel te geregisseerd over.

De films staan allebei open voor interpretatie. Zien we rassenhaat, of zien we een falende overheid? Zien we vervolgingen, of zien we een nieuw leven op een andere plaats? Beide films zetten in ieder geval aan tot denken. De beelden uit Londen in 1985 lijken wel heel erg op de beelden uit Ferguson vorig jaar. Vervolgingen en geweld lijken even van alle tijden. Beide films roepen meer vragen op dan dat ze antwoorden geven. Misschien zijn ze juist daarom ook het bekijken meer dan waard.

Cultuur

-Cultip-

Het culturele aanbod in Leuven is groot. Daarom schiet een Leuvense expert te hulp en maakt hij/zij een interessante selectie. Deze maand is het de beurt aan Cilia Gouwy, coördinator LOKO Cultuur.

LOUISE GOEGEBEUR

Tip 1: 21 en 22 april, Lenteconcerten USO, Pieter De Somer Aula

“Een lenteconcert van USO (*Universitair Symfonisch Orkest, red.*) is altijd heel fijn. Het is een klassiek concert toegankelijk zowel voor mensen die graag klassieke muziek horen als voor mensen die er minder vertrouwd mee zijn. En het is altijd leuk om medestudenten klassieke muziek te horen spelen.”

“Klassieke muziek mag volgens mij zeker meer *in the picture* staan. Het is zo dat studenten er mogelijk weinig mee in aanraking komen en daarom is het wel goed dat er initiatieven zijn zoals deze waardoor ze ook eens naar een klassiek concert gaan.”

Tip 2: 23 april, Dag van de Dans, STUK

“Iets dat de moeite is om eens een dag voor in Leuven te blijven is Dag van de Dans in het STUK. Er is een heel programma aan optredens en er worden ook workshops georganiseerd om zelf mee te dansen. In de bar van het STUK zal het Leuvens kampioenschap Breakdance gehouden worden. Dat is heel plezant en ik denk dat er nog maar weinig mensen dat live hebben meemaakt, dus dat is wel een aanrader.”

Tip 3: 3-21 mei, Corpus: Daniël Bellon en Heleen Messely, Maurits Sabbebibliotheek

“Deze tentoonstelling is het eerste waaraan ik dacht omdat ik hier gewoon heel enthousiast over ben. Het is een expositie georganiseerd door studentenkring Katechetika in de Maurits Sabbebibliotheek (*Bibliotheek van de Faculteit Theologie en Religiewetenschappen, red.*). Er worden schilderijen van Daniël Bellon tentoongesteld met daarbij muziek van Heleen Messely. Ik denk dat het een diepgaande en krachtige tentoonstelling zal zijn.”

“Het campagnebeeld doet me een beetje denken aan het werk van Berlinde De Bruyckere. Ik vermoed dat de expositie op dezelfde manier zal spreken.”

BELGISCHE STRIPCULTUUR OMARMT DE GRAPHIC NOVEL

Beeldverhaal ontgroeit zijn puberteit

Wie "graphic novel" denkt, denkt "veredelde strip". Maar waar men de strip vroeger beschouwde als leesluide bevorderende jeugdlektuur, nemen literaire uitgeverij het medium nu plots veel serieuzer.

ANNEKA ROBEYNS

De beeldroman is bezig aan een wereldwijde opmars in het literaire landschap. Binnen de stripwereld wordt die opkomst soms teder omschreven als de "volwassenwording van de strip". Ze heeft namelijk lange tijd te kampen gehad met het vooroordeel een medium voor kinderen te zijn.

Academici besteden dan ook nog niet zo lang aandacht aan het stripmedium als kunstvorm. De muur tussen literatuur en stripverhaal werd de voorbije drie decennia steen voor steen neergehaald. “Er is geen eenduidig antwoord op de vraag wat de graphic novel is omdat dat afhangt van de striptraditie waarin men zit,” verklaart professor Jan Baetens, verbonden aan het departement Literatuurwetenschap en het Instituut voor Culturele Studies.

“Graphic novels lezen is geen vervanging van literatuur”

JAN BAETENS,
PROFESSOR CULTURELE STUDIES

“De Fransen hadden bijvoorbeeld al sinds de jaren zestig een soort van strips die beantwoordden aan wat in Amerika graphic novels werden genoemd,” legt hij uit. “In Amerika werden die dingen absoluut niet opgemerkt, terwijl ze in Frankrijk onmiddellijk in het *mainstream* segment zaten. Dat is de reden waarom vele Fransen allergisch zijn aan de term graphic novel. Omdat ze dat Amerikaans cultuurimperialisme vinden.”

Judith Vanistendael is een Belgische striptekenaar en illustratrice. Van haar verschenen

reeds een aantal succesvolle beeldromans, zoals *De maagd en de neger*, het monumentale *Toen David zijn stem verloor*, en momenteel werkt ze aan een nieuwe graphic novel over terreur: *Mikel*.

Ze vergelijkt graphic novelists met regisseurs: “Je hebt er die een strak scenario hebben, die kostuums, belichting en locatie vooraf regelen en een strak draaiplan hanteren. Ik ben zo iemand die helemaal op voorhand een structuur uitwerkt.”

“Daarnaast heb je ook regisseurs die juist heel intuïtief aan de slag gaan. Ik denk dat dat bij strips een beetje hetzelfde is. Je hebt mensen die alleen strips tekenen of die alleen scenario's schrijven. Maar bij vele graphic novels is het zo dat het scenario en de tekeningen door dezelfde persoon worden gedaan.”

Literatuur met grote 'L'

“Voor de buitenstaander staat de graphic novel duidelijk hoger aangeschreven dan ouderwetse comics,” licht professor Baetens verder toe, “maar er zijn heel wat specialisten die vinden dat de graphic novel ook negatieve kanten heeft. Ze vinden dat het genre breekt met wat de comic zo interessant maakt: de directe link met populaire cultuur enerzijds en anderzijds de mogelijkheid van comics week na week te verschijnen. Daardoor kunnen die meer inspelen op de actualiteit.”

Uiteindelijk zouden zowel graphic novels als comics een plaats moeten hebben in de literatuur en in het onderwijs. Volgens Jan Baetens vallen daar nog twee opmerkingen bij te maken: “Het zou ten eerste niet mogen zijn dat we alleen naar de absolute toplaag kijken (Maus, Persepolis...) en de rest vergeten.”

“Ten tweede mogen we graphic novels ook niet gaan lezen ter vervanging van andere literatuur,” vindt Baetens. “Stel, je zegt dat graphic novels literatuur zijn. Dan is de verleiding groot om te zeggen ik lees graphic novels, dus ik heb een kennis van literatuur.”

Stripland België

In België staan we bekend om onze striphelden maar ook om onze graphic novels, zo blijkt. Judith Vanistendael, die tevens lesgeeft aan het Sint Lucas in Brussel, merkt op: “Er komen veel Fransen studeren in Brussel omdat de opleidingen hier zo goed zijn. Daar bestaat dan ook een bruisende franstalige stripgemeenschap. In Antwerpen heb je eveneens een soort van scene en je hebt daar dan bijvoorbeeld het ‘Grafixx’-festival.” (*een evenement waar onafhankelijk drukwerk van grafische kunstenaars, striptekenaars en uitgeverijen centraal staan, red.*)

Zowel Vanistendael als Baetens hameren op het feit dat er grote verschillen bestaan tussen de Vlaamse en de Franco-Belgische striptra-

“Vlaamse graphic novel is bekend om experimenteel-visuele artistiekiteit”

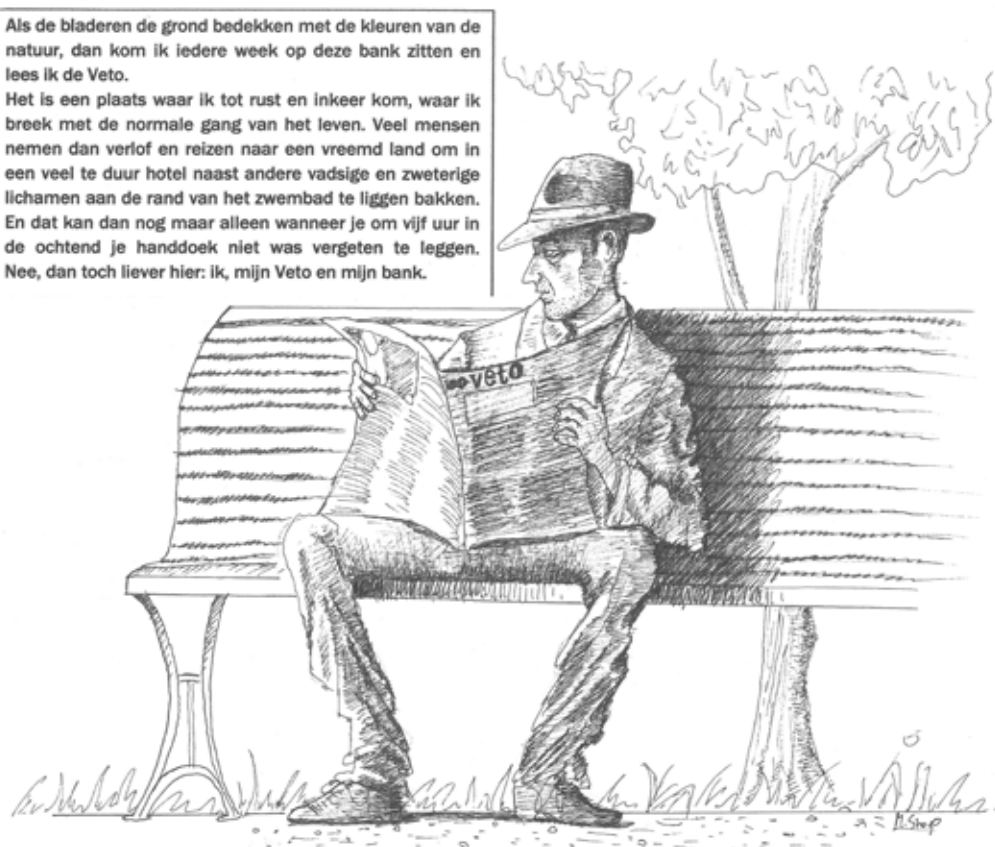
JUDITH VANISTENDAEL,
AUTEUR GRAPHIC NOVELS

ditie. “De Vlaamse graphic novels zijn zeer bekend om hun diversiteit en hun experimenteel-visuele artistiekiteit. We zijn dan weer minder gerenommeerd voor onze verhalen. Je hebt natuurlijk ook heel wat alternatieve graphic novels aan de Franse kant, maar ik heb het gevoel dat het daar toch allemaal wat eenvormiger is,” legt Vanistendael uit.

Dankzij zijn literaire aspiraties heeft de graphic novel dus de aandacht van de literaire wereld getrokken. Dat kwam de bekendheid en het imago van het medium ten goede. Een groei ervan in het onderwijs is onafwendbaar. “Ik denk dat we een weddenschap kunnen afsluiten waarin we stellen dat binnen tien à twintig jaar de aanwezigheid van visuele literatuur merkbaar zal toegenomen zijn.” aldus Baetens.

Als de bladeren de grond bedekken met de kleuren van de natuur, dan kom ik iedere week op deze bank zitten en lees ik de Veto.

Het is een plaats waar ik tot rust en inkeer kom, waar ik breek met de normale gang van het leven. Veel mensen nemen dan verlof en reizen naar een vreemd land om in een veel te duur hotel naast andere vadsige en zweterige lichamen aan de rand van het zwembad te liggen bakken. En dat kan dan nog maar alleen wanneer je om vijf uur in de ochtend je handdoek niet was vergeten te leggen. Nee, dan toch liever hier: ik, mijn Veto en mijn bank.

INTERVIEW CHRISTOPHE AUSSEMS

“In het theater kunnen we een andere dimensie laten trillen”

Theatermaker Christophe Aussems onderzoekt in zijn voorstellingen hoe we als gemeenschap omgaan met trauma's. “Die thematiek is vandaag de dag, jammer genoeg, pijnlijk relevant,” vertelt hij.

MARGOT DE BOECK

Aussems is oprichter van theatergroep de Queeste, dat is gefuseerd met muziektheatergezelschap Braakland/ZheBilding tot Het nieuwstedelijk. “Terugkijken zijn we nog niet aan het doen,” vertelt Aussems over het eerste jaar van de samenwerking. “Je hebt 18 jaar de Queeste en 18 jaar Braakland. Samen maakt dat 36 jaar ervaring en twee keer zo veel *know-how*. Er is een voortdurende dialoog, die de basis is van creatie.”

In de missie van Het nieuwstedelijk is er een grote nadruk op de rol van de stad. Waar komt die focus vandaan?

Christophe Aussems: “Onze naam is Het nieuwstedelijk, maar met grootstedelijkheid heeft dat niets te maken. Wij werken vanuit thuissteden Genk, Hasselt en Leuven en de verbindingen daartussen.”

“Zowel Braakland als de Queeste waren pioniers in een gebied waar niets was. Wij vinden een theatergezelschap in de omgevingen waaruit wij afkomstig zijn belangrijk, want dat misten we. Het nieuwstedelijk is nu – op het jongeregezelschap fA-BULEUS na – het enige gezelschap tussen Maastricht en Brussel.”

“In die omgeving gaan we op zoek naar hoe we ons als gemeenschap verhouden tot problemen. Ik zei onlangs nog dat we eigenlijk ‘in samenwerking met’ hadden moeten heten, want het is een deel van onze kern om bewoners en organisaties te betrekken.”

Suggereert die naam dat van dat eerdere Braakland momenteel geen sprake meer is?

Aussems: “We hebben gekozen voor een naam die niets te maken had met de poëzie van Braakland en de Queeste. We wilden een naam die we moesten waarmaken. We schepden zo verwachtingen, en die kun je niet in één handomdraai vervullen.”

“In Nederland is de spreiding van gezelschappen meer geografisch. Als de overheid ziet dat het zuiden

“We wilden een naam die we moesten waarmaken,” vertelt Aussems over Het nieuwstedelijk. FOTO: Anneluus Vermeersch

van het land een theater nodig heeft, zetten ze daarvoor een anderhalf miljoen opzij waarop kunstenaars kunnen intekenen. In België gebeurt dat meer van onderop, waardoor het trager gaat.”

U studeerde zelf in Nederland aan de Toneelacademie van Maastricht. Was dat omdat er in Limburg geen theaterschool was?

Aussems: “Dat was omdat het de beste school was. Ik heb twee jaar aan het Lemmens gestudeerd en verzeilde toen in Maastricht, waar ik samen met Nele (*Van Rompaey, red.*) als eerste Vlaming afstudeerde aan de Acteursopleiding.”

“Nu stikt het in Maastricht van de Vlamingen, maar wij waren toen nog de rare vogels die na de opleiding een eigen gezelschap in Limburg gingen beginnen. In Maastricht was mijn mentor Johan Simons (*artistiek leider Münchner Kammerspiele, red.*), die me heeft beïnvloed met zijn nadruk op spelen op locatie en daarbij bewust niet in het centrum te gaan zitten. Zijn legendarische gezelschap Hollandia zat toen nog in Zaandam, waar niets is.”

Huilend publiek

U maakt uw voorstellingen op basis van interviews met mensen die te maken hebben met de belichte thematiek. Hoe heeft u die methode ontwikkeld?

Aussems: “De Queeste koos ervoor een gezelschap te zijn voor de mensen in de omgeving door hen aan te spreken met inhouden die er voor hen toe doen. Toen we dat beslisten was er net een nieuwsflash dat Ford Genk 3000 banen schraptte. We interviewden

mensen aan de poort van Ford Genk. Dat deden we elke drie maanden nadien opnieuw. Dat materiaal gebruikten we in 2005 voor *Arbeid/Afscheid de Ford*.”

“Er is dan interviewen, en interviewen. In het begin dachten we aan hoe de voorstelling er uit zou zien en gingen we de quotes scoren bij de mensen. We merkten dat dat geen goede werkmethode was en zijn in contact gekomen met specialisten mondelinge geschiedenis. Met hun tools probeer ik mensen tijdens een interview te helpen in het structureren van hun herinneringen.”

In “Vuur” komt de brand in Heusden-Zolder in 1971 aan bod waarbij 23 kinderen omkwamen. Dat is niet het makkelijkste gespreksonderwerp.

Aussems: “De interviews met nabestaanden, overlevende en hulpverleners zijn soms zeer heftig. Ik heb iemand gesproken die er 40 jaar niet over had gepraat. We bereiden ons daarom zeer goed voor. De getuigenis wordt opgenomen op video en in een contract wordt vastgelegd wat met de getuigenis mag gebeuren.”

“Je zorgt voor een veilige situatie, waardoor de meest onwaarschijnlijke verhalen bovendien komen. Tijdens een interview viel ik bijna van mijn stoel toen er een onwaarschijnlijke onthulling kwam. We hebben gekozen dat erin te laten. Voor die keuze draag je zelf de verantwoordelijkheid.”

Voelen de getuigen zich geïntimideerd door de camera?

Aussems: “Het interview gaat over de info, al hebben we die

vaak al. De video is vooral om te zien hoe iemand spreekt en ademt. Soms bekijk ik de interviews opnieuw zonder geluid en dan zie je de meest wonderlijke dingen. Zo komen we tot verschillende bouwstenen die we in elkaar componeren. Voor een personage halen we bijvoorbeeld de info van twee getuigen, de manier van spreken van een andere en de houding van nog een andere.”

“Soms verlaten mensen huilend de tribune”

“Het frappante is dat iedereen zichzelf altijd herkent en dingen denkt te hebben gezegd die iemand anders heeft gezegd. Dan zeggen ze: goed dat dat je er in hebt gezet! (*lacht*)”

Onderhoudt u contact met de mensen die u geïnterviewd heeft?

Aussems: “Ik heb soms mensen achtergelaten waarover ik bezorgd was en daar heb ik wel even contact mee gehouden. Er zijn mensen die de tribune na de voorstelling huilend verlaten. Iemand die huilt na de voorstelling zullen we niet zomaar laten vertrekken, daar proberen we het gesprek mee aan te gaan. Met de aanslagen komt die thematiek

opnieuw akelig dichtbij, jammer genoeg.”

Onderzoek naar verlies

Jullie voorstelling is een soort onderzoek naar omgaan met verlies. Wat is jullie belangrijkste conclusie?

Aussems: “In de voorstelling gaat het over een hele generatie kinderen die verdwijnt, dus er zijn ouders, zussen en broers die hetzelfde meemaken op hetzelfde moment. Ik had altijd gehoopt dat het anders zou zijn als je dat met velen tegelijk meemaakt dan als je dat individueel meemaakt.”

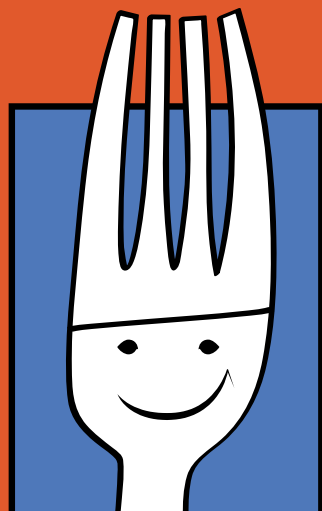
“Uit deze interviews bleek dat het vaak ieder voor zich is, helaas. Er zijn zeer veel verschillende manieren om met verlies om te gaan. Daar was ik licht teleurgesteld in, maar misschien was het naïef om dat te hopen.”

Wat hoopt u met deze voorstelling te bereiken?

Aussems: “Met *Vuur* krijgen we mensen in de zaal die nog nooit naar theater zijn geweest en die de code niet kennen. Op een bepaald moment stond tijdens een van de voorstellingen een vrouw recht en haalde ze een foto boven. Ze vertelde dat ze de tante van een van de slachtoffers was. Jonas (*Van Thielen, de acteur, red.*) kan dan niet anders dan daar tijd voor te maken.”

“In het theater kunnen we een andere dimensie laten trillen, en zo doen we iets anders dan de journalist en de historicus.”

Het tweeluik *Water & Vuur* gaat op 15 april in première in Hasselt en speelt van 21 tot 24 april in OPEK.

ALMA

Almamenu van 11 tot 15 april

Maandag	Baconburger met champignonsaus en printaniere (A1, A3) €3,20	€4,30
	Moussaka (veggie) met Griekse sla en aardappelschijfjes (A1) (V)	
	Blinde vink met groene koolpuree en mosterdsaus (A1, A3) €5,50	
	Stoofvlees op zijn Vlaams (A1) €6,00	
	Spaghetti bolognaise (A2, A3) €3,20/€4,30	
	Kipburger met bloemkool of ananas uit de Caraïben en roomsaus of vleessaus € 3.20 (A2)	
	Moussaka met aardappelschijfjes en Griekse sla (A2, A3) €4,30	
	Koninginnenhapje (A2, A3) €4,30	
	Wienersnitzel met bloemkool of ananas uit de Caraïben en vleessaus of roomsaus € 5.50 (A2)	
	Stoofvlees op zijn Vlaams (A2) €6,00	
Dinsdag	Varkenslapje met bloemkool in room (A1, A3) €3,20	
	Koninginnenhapje (A1) €4,30	
	Gevulde paprika met quorn, erwten en ketchupsaus en wilde rijst (A1, A2, A3) (V) €5,50	
	Visfilet met bieslooksaus en broccoli (A1, A3) €6,00	
	Spaghetti bolognaise (A2, A3) €3,20/€4,30	
	Varkenslapje met witloof of erwten en wortelen en tijmsaus of Grand mère saus (A2, A3) € 3.20	
	Boomstammetje met witloof of erwten en wortelen en tijmsaus of Grand mèresaus € 4.20 (A2)	
Koninginnenhapje (A2, A3) €4,30		
Stoofvlees op zijn Vlaams (A2) €6,00		
Woensdag	Spaghetti bolognaise (A1, A2, A3) €3,20/€4,30	
	Big Alma veggie hamburger met slaatje (A1, A2, A3) (V) €4,30	
	Wienerschnitzel met rode wijnsaus en forestiere groenten (A1, A3) €5,50	
	Steak met portosaus en worteltjes (A1, A3) €6,00	
	spekreepjes met rode kool of venkel en wortelen en vleessaus of broccolisaus (A2) €3.20	
	Koninginnenhapje (A2, A3) €4,30	
Stoofvlees op zijn Vlaams (A2) €6,00		
Zalmfilet met verse venkel/wortel of rode kool en broccolisaus (A2) € 6.00		
Donderdag	Balletjes met pepersaus en gebakken witloof (A1, A3) €3,20	
	Koninginnenhapje (A1, A2, A3) €4,30	
	Kaasgroentenschijf met courgette en wortelen (A1, A2, A3) (V) €5.50	
	Ribbetjes met pikante karamelsaus (A1, A3) €6,00	
	Gehakte steak met ratatouille of gestoofde prei en mornaysaus of champignonsaus € 3.20	
	Spaghetti bolognaise (A2, A3) €3,20/€4,30	
Kipfilet met ratatouille of gestoofde prei en mornaysaus of champignonsaus (A2) € 5.5		
Stoofvlees op zijn Vlaams (A2) €6,00		
Vrijdag	Kaaskroketten met ratatouille (A1, A3) (V) €3,20	
	Pensen met appelmoes (A1, A3) €4,30	
	Kipfilet met Orloffsaus en bonen (A1, A3) €5,50	
	Wok met quorn en Chinese noedels (A1, A3) (V) €6,00	
	Spaghetti bolognaise €3,20/€4,30	
	Vleesbrood met erwten of slaatje en groene pepersaus of Tomatensaus (A2) €3.20	
	Koninginnenhapje (A2, A3) €4,30	
	Wok met quorn en Chinese noedels (A2) (V) €6,00	
Steak met erwten of een slaatje en Groene pepersaus of Tomatensaus (A2) €6,00		
Stoofvlees op zijn Vlaams (A2) €6,00		

A1 = Alma 1
A3 = Alma 3

A2 = Alma 2
GHB = Gasthuisberg

V = Vegetarische schotel

Is jouw verzameling al compleet?

Inzameling en verkoop van tweedehands goederen met een enorm en steeds wisselend aanbod!

de kringwinkel

SPIT

Uzerenmolenstraat 10 - 12 - 3001 Heverlee

www.spit.be

DE GOEDKOOPESTE FUIFZAAL VAN LEUVEN

ALBATROS

Brusselsestraat 15

€ 355 per avond
€ 250 tijdens het weekend

Kringen aangesloten bij LOKO of OSR/OKER krijgen 105 euro korting.

Bij elke vierde fuif van een kring of vereniging binnen hetzelfde academiejaar is de huur van de zaal gratis. En dat geldt ook als je het vatenrecord breekt!

Reservaties en inlichtingen: 016/22.31.09 of albatros@loko.be !

KULEUGEN

Satirische rubriek

Uitgerangeerde politicus mag bank vooruit

Naar aanleiding van zijn recente deelname aan het televisieprogramma "Terug naar eigen land" en een interview in Knack daarover, heeft een comité van vijf specialisten besloten om Jean-Marie Dedecker nu officieel de titel van karikatuur van karikatuur van zichzelf toe te kennen.

"Het is me eindelijk gelukt", glundert Dedecker, "ik ben nu officieel niet meer een

karikatuur van mezelf, zoals al een tijdje het geval was, maar een karikatuur van die karikatuur!"

Dat de politicus in pole position lag om de eretitel te krijgen, was geen geheim. "Vanaf het moment dat zijn doodverklaarde politieke leven toch nog kunstmatig gerekt werd door de media, was het eigenlijk een kwestie van tijd," zo vertelt een insider.

Al na enkele maanden in zijn politieke carrière werd de West-Vlaming een beloftevolle karikatuur van zichzelf genoemd, en die status heeft hij nu dus nog overtroffen. Onder andere een interview in Veto enkele jaren geleden had een positieve invloed op de recente beslissing van het comité.

"Uiteraard zijn wij zeer trots op onze bijdrage, hoe zou je zelf zijn," reageert hoofd-

redacteur Roderik fier. Dedecker zegt nog geroerd te zijn dat hij nu zijn plaats krijgt tussen andere illustere karikaturen van karikaturen als George W. Bush, Paus Johannes Paulus II en in Vlaanderen Filip Dewinter en ABVV-topman Rudy De Leeuw. "Dan hebben al die messen in mijn rug toch nog nut gehad," besluit Dedecker. (ml)

Colofon

Veto
's-Meiersstraat 5
3000 Leuven
Tel 016 22 44 38
Fax 016 22 01 03
e-mail: veto@veto.be
www.veto.be
www.twitter.com/veto_be

Jaargang 42 - Nummer 20
Maandag 11 april 2016

Veto is een uitgave van de Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie. De standpunten verdedigd in Veto stemmen niet noodzakelijk overeen met de standpunten van LOKO.

Hoofdredacteur:
Roderik "Champagne aan 50 cent de liter" De Turck

Redactiesecretaris & V.U.:
Margot "Harry Potters toverdrankassortiment" De Boeck

's Meiersstraat 5
3000 Leuven

Redactie:
Kalina "Nespresso. What else?" De Blauwe, Paul-Emmanuel "Rodenbach" Demeyere, Quinten "Gin Fizz" Evens, Simon "Prei en rapen uit de Vlaanders" Grymonprez, Karel "Pina Colada della fiesta van de Match" Peeters, Heidi "Te veel rode wijn" Van Rompuy, Jasper "Duvel" Van Loy

Schrijvers: Evelyne Van Hecke; Brecht Castel, Arne Sonck, Joes "Geld" Minis, Feline "Almdudler" Ketels, Gilles Michies, Louise Goegebeur, Anneka Robeyns, Eline "Baileys Chocolat Luxe" Hoogmartens

Beeld voorpagina:
Quinten Evens, Karolien Favoreel, Martijn Stoop, Anneleen van Kuyck

Fotografen: Bavo "fristi" Nys, Anneleen van Kuyck, Quinten Evens, Bart Heleven, Felien De Smedt, Anneluus Vermeersch

Tekenaars: Pjotr Hubin, Karolien Favoreel, Martijn "Verse tranen van gedesilusioneerde eerstejaarsstudenten (gratis levering door Tilleman)" Stoop

Dtp:
Margot De Boeck, Roderik De Turck, Tim "parpi-kachips" van Ijzeren

Eindredactie:
Margot De Boeck, Roderik De Turck, Paul-Emmanuel Demeyere, Simon Grymonprez, Karel Peeters, Jappe

Van Loy, Quinten Evens, Heidi Van Rompuy
IT:
Joachim Beckers, Pieter Hiele

Publiciteit:
Alfaset cvba - alfaset@loko.be
016 22 44 38
Drukkerij:
Coldset Printing Partners (Groot-Bijgaarden)
Oplage: 9.000 exemplaren
ISSN-nummer: 0773-5162
Abonnement?
Wil u ook elke week Veto in de bus? Mail dan uw adres naar margot@veto.be en schrijf 11 euro over op rekeningnummer BE80 0010 9597 1977

Meedoen?
Redactievergaderingen vinden iedere vrijdag plaats om 16 uur en staan open voor iedereen. Alle geïnteresseerden (tekst, foto, lay-out, wat steek jij in de Alma's drankautomat?) zijn welkom op het redactieadres. Lezersbrieven kunnen tot vrijdag 14 uur, liefst mailsgewijs, ingezonden worden op het adres veto@veto.be. De redactie behoudt zich het recht reacties in te korten of op het internet te publiceren.

Marleen Temmerman

“Fanatieke religies zijn een hindernis voor de evolutie van vrouwenrechten”

Gynaecologe Marleen Temmerman komt al dertig jaar actief op voor de rechten van de vrouw. “Vrouwenrechten zouden eigenlijk niet apart mogen bestaan.

Vrouwen vallen onder de mensenrechten.”

HEIDI VAN ROMPUY EN
ELINE HOOGMARTENS

Sinds ze in 2015 aftrad als hoofd van het Departement Reproductieve Gezondheid en Onderzoek van de Wereldgezondheidsorganisatie (*WHO, Verenigde Naties, red.*), vertoefte professor Marleen Temmerman opnieuw in Kenia.

“Als je alleen bij de VN zit, vervreemd je na een tijd van de realiteit,” vertelt ze ons tijdens een skypegesprek vanuit Kenia. “Ik heb het beleidswerk heel graag gedaan en ben nog steeds betrokken als consultant, maar ik hou van de combinatie met het werkveld.”

Momenteel werkt Temmerman voor Aga Khan Development Network, een internationale groep van ontwikkelingsorganisaties, die vooral actief is in Oost-Afrika, Marokko, Mozambique, Afghanistan en Pakistan. “Ik ben diensthoofd Gynaecologie in het Universitair Ziekenhuis van Nairobi. Het ziekenhuis staat al erg ver op het vlak van dienstverlening en onderwijs, maar het onderzoek loopt achter. Daar ligt mijn belangrijkste taak.”

Een hele andere omgeving dan de VN waar politiek en diplomatie een belangrijke rol spelen. Was die bureaucratie soms frustrerend?

Marleen Temmerman: “Zeker. De VN is een hele logge bureaucratie. Je bent het secretariaat van zoveel landen, die allemaal anders denken. Als je ziet hoe moeilijk het hier in België verloopt om tot

“Verhalen van IS-stroken niet met mijn beleving van moslims”

een besluitvorming te komen, kan je je voorstellen hoe dat wereldwijd verloopt.”

“Kijk naar de resolutie over vrouwengeweld. We zijn daar anderhalf jaar mee bezig geweest, maar we hebben ze er wel doorge-

kregen. Het is een heel langzaam diplomatiek en bureaucratisch proces, maar het is wel nodig.”

Er wordt soms gedebatteerd over het praktische nut van de VN. Hoe staat u daartegenover?
Temmerman: “De VN is in ons huidige klimaat meer dan ooit nodig. Toch zou ik die bureaucratieën soms willen uitvegen en herbeginnen. Men zou eigenlijk één VN moeten maken in plaats van al die verschillende onderdelen naast elkaar te behouden, die niet altijd constructief en efficiënt samenwerken.”

“De VN is een hele logge bureaucratie”

“Het is een beetje zoals de Belgische staatshervorming. Je moet niet alles uitwissen, maar het is wel nodig om serieus na te denken over wat een meerwaarde is en wat we beter anders zouden aanpakken.”

Feminisme

De strijd voor vrouwenrechten is uw levenswerk. Hebben we in West-Europa een verkeerd beeld van waar andere landen “nog maar” staan op dat vlak?

Temmerman: “Natuurlijk. Er zijn bij ons veel dingen geëvolueerd op relatief korte tijd en daardoor willen wij de hele wereld door onze eigen bril bekijken. We mogen niet vergeten dat wij al drie feministische golven achter de rug hebben, terwijl anderen die nog voor de boeg hebben. Feminisme is meer dan ooit nodig, maar liefst ook op internationaal vlak.”

“Wij hebben bovendien een verkeerd beeld van bijvoorbeeld de moslima’s in Kenia. Zij zijn helemaal niet zo onderdrukt als wij denken. Of kijk naar de vrouwenbeweging in Iran. Die was

vijftig jaar geleden veel moderner dan onze vrouwenbeweging.”

De VN botst soms op weerstand van religieuze organisaties bij het doorvoeren van resoluties. Bemoeilijkt de pluralistische samenleving de evolutie van de vrouwenrechten?

Temmerman: “Fanatieke religies, welke en waar ook ter wereld, zijn een hindernis voor de

sche samenleving. De baas van Aga Khan University en Development Network is een imam, maar een gematigd moslim. Pluralisme is binnen de organisatie een kernbegrip. Mannen en vrouwen worden er gelijk behandeld.”

“Ook in de moslimwereld is dus er een enorme variatie. De verhalen van IS-stroken in geen geval met mijn dagelijkse beleving met de moslims hier.”

Enkele weken geleden vertelde Lieve Blancquaert in deze krant dat ze op het werkveld weinig vooruitgang ziet. Is de positie van de vrouw in de wereld verbeterd?

Temmerman: “Het antwoord op de vraag of er verbetering is, is afhankelijk van waar je bent in de wereld. Daarnaast is het belangrijk om voor ogen te houden dat wanneer een land evolueert, het zijn middenklasse meeneemt.”

“In de Westerse wereld zien we een duidelijke vooruitgang bij zowel de hoge klasse als de middenklasse op vlak van gelijke kansen en rechten. Al is er ook hier nog geen volledige gelijkheid. Denk

bijvoorbeeld aan de loonverschillen.”

“Toch zijn er in Afrika ook indicatoren van vooruitgang. Zo werd in Kenia de gelijkheid tussen man en vrouw in de grondwet verankerd en zijn er in Rwanda steeds meer vrouwelijke parlementairen. Al loopt de vooruitgang weliswaar trager. De traditionele structuren laten zich daar moeilijker plooiën dan bij ons.”

Old Boys Club

De meeste politici zijn het erover eens dat vrouwendiscriminatie niet kan. Hoe kan het dan dat vrouwen nog steeds minder verdienen in dezelfde jobs?

Temmerman: “Politici zijn het er inderdaad over eens, maar ze wachten te lang om effectieve maatregelen te nemen. Eerst en vooral moet de mentaliteit van mannen naar vrouwen toe grondig veranderen. Ik ben helemaal niet tegen mopjes, maar wel tegen seksistische grappen. En tegen het feit dat we nog steeds schaars geklede vrouwen inzetten om auto’s te verkopen. Dat getuigt van een bepaalde mentaliteit.”

